

Rojewski, Andrzej

Materiały liturgiczne w "Miesięczniku Pasterskim Płockim" w latach 1906-1939 : część I

Studia Płockie 15, 311-355

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Andrzej Rojewski

**MATERIAŁY LITURGICZNE
W „MIESIĘCZNIKU PASTERSKIM PŁOCKIM” W LATACH 1906—1939
(CZĘŚĆ I)**

15 marca 1986 r. mija 80-ta rocznica ukazania się pierwszego numeru „Miesięcznika Pasterskiego Płockiego”, początkowo organu duchowieństwa diecezji, a następnie urzędowego pisma Ordynariatu. Okoliczność ta skłania do refleksji i podjęcia zagadnień związanych z pismem istniejącym do dziś, a odgrywającym niegdyś ważną rolę w życiu duchowieństwa diecezji.

Autor niniejszego opracowania przebadał zawartość liturgiczną „Miesięcznika” w latach 1906—1939. Okres ten bowiem charakteryzuje się w całym Kościele odnową liturgii, która szczególnego protektora znalazła w osobie św. Piusa X, a w diecezji płockiej — abpa męczennika A. J. Nowowiejskiego.

Należałoby dopowiedzieć w tym miejscu, że myśl stworzenia bibliografii pisma powstała już w r. 1936 z racji obchodów jego 30-lecia. Dowiadujemy się o tym z artykułu ks. Wł. Mąkowskiego, ówczesnego dyrektora Biblioteki Seminarystycznej. Pisał on: „Obecny redaktor «Miesięcznika» ks. prał. dr Stanisław Figielski, wiedząc, że posiadam bardzo szczegółowy, kartkowy wykaz treści tego czasopisma, zrobiony przeze mnie do użytku Biblioteki Seminarium Duchownego, zwrócił się do mnie, bym zamiast przejściowych wspomnień [...] podał w «Miesięczniku» spis działowy tego, co zawiera «Miesięcznik» w latach 1906—1936. Na razie jednak [...] muszę poprzestać na tych kilku uwagach. Zrobienie szczegółowego wykazu treści odkładam do letnich miesięcy [...]”¹.

Zamiar nie został zrealizowany. Wojna zniszczyła także ów „wykaz treści”, o którym wspomina autor cytatu. Szkoda stąd powstała dotyka wielu płaszczyzn historii, w tym także historii liturgii. Dziś np. nie można już odczytać wszystkich kryptonimów lub pseudonimów, pod którymi pisano w „Miesięczniku”. Nawet najstarsi z żyjących jeszcze księża nie mogą przyjść z pomocą².

Innym motywem podjęcia tej pracy jest także niegasnące zainteresowanie dziejami ruchu liturgicznego w Polsce w okresie międzywojennym³. W kręgu

¹ Wł. Mąkowski, Z powodu trzydziestolecia 1906—1939 „Miesięcznika Pasterskiego Płockiego”, „Miesięcznik Pasterski Płocki” 31(1936) nr 4, s. 146. Odtąd w cytowaniu: MPP.

² O bibliografii kartkowej sporządzonej przez ks. Mąkowskiego wspomina także W. Jezusek, Czterdziestolecie 1906—1946 „Miesięcznika Pasterskiego Płockiego”, MPP 35(1946) nr 7—8, s. 119—120.

³ Zob. np. M. Rechowicz, Pionier ruchu liturgicznego (Ks. Czesznak), „Ruch Biblijny i Liturgiczny” 1(1948) nr 4, s. 213—217. Odtąd w cytowaniu: RBiL. W. Depczyński, Z dziejów ruchu liturgicznego w Polsce, tamże, 2(1949) nr 4, s. 299—302. L. Jeżewski, Siostra Maria Renata a liturgia, tamże, 10(1957) nr 3, s. 200—212. St. Człapa, Ksiądz Kazimierz Bieszk jako liturgista, „Studia Pelplińskie”, Pelplin

tych zainteresowań mieszczą się także opracowania liturgicznej zawartości urzędowych pism diecezjalnych. Umożliwią one prześledzenie nurtów i procesów odnowy dokonującej się w naszym kraju z dość dużym rozmachem i skutkiem duszpasterskim, a zastopowanej w latach 1939—1945. Publikacje o tematyce liturgicznej zamieszczane w urzędowym organie diecezjalnym, winny być szczególnym terenem takich poszukiwań, gdyż pisma te spełniały rolę formującą duszpasterzy, a w sposób pośredni wpływały na życie religijne wiernych. Liturgiczna zawartość powyższych periodyków jest także konkretnym wskaźnikiem wysiłków podejmowanych w związku z wprowadzaniem założeń ruchu odnowy liturgii w życie tak grup elitarnych jak i ogółu wiernych.

Nie bez znaczenia jest także fakt, że prace nad bibliografią liturgiczną w omawianych czasopismach wskazują, obok nazwisk znanych i uznanych liturgistów, także szereg autorów, którzy dysertacjami z zakresu historii, teologii, czy pastoralnego aspektu liturgii, przyczynili się do kształtowania świadomości duszpasterzy.

Opracowanie niniejsze zatytułowano: „Materiały liturgiczne w „Miesięczniku Pastorskim Płockim” w latach 1906—1939”. Gdyby bowiem chciano mówić o bibliografii liturgicznej jako takiej można by słusznie oczekiwać, że podstawę jej opracowania stanowić będzie określenie liturgii zawarte w dziele abpa Nowowiejskiego: „[...] liturgią nazywają sposób oddania czci Bogu przez zewnętrzne, prawem przepisane obrzędy; albo jak mówi Dom Guéranger, liturgia to zbiór symbolów, śpiewów i czynności, za pomocą których Kościół swoje uczucia religijne względem Boga wyraża”⁴.

Kierowanie się przytoczonym wyżej określeniem liturgii kazałoby pominąć cały szereg zagadnień, które stały na pograniczu liturgii i teologii, liturgii i duszpasterstwa, czy też liturgii i ascetyki⁵. Sformułowanie użyte w tytule artykułu pozwoli, jak się wydaje, pełniej ukazać rysujące się w latach 1906—1939 problemy związane z przemianą pojęcia liturgii, jej sprawowania, a także znaczenia w życiu religijnym wiernych.

Tak rozumiany temat pragniemy rozwinąć na tle pisma stanowiącego podstawę niniejszego opracowania. Najpierw przeto zajmiemy się charakterystyką „Miesięcznika Pastorskiego Płockiego”, jego powstaniem w 1906 r., celem i zadaniami, zasadniczymi etapami w rozwoju pisma, jego najbardziej charakterystycznymi liniami, postaciami redaktorów, drukarniami, szatą graficzną, objętością roczników i ilością zeszytów w poszczególnych latach wydawniczych.

1978, s. 311—363. J. Sroka, *Odnowa liturgii przed Soborem Watykańskim II w Polsce*, RBiL 29(1976) nr 4, s. 179—189 i inne artykuły w tym numerze poświęconym w całości ruchowi odnowy liturgicznej. H. Sobeczko, *Z dziejów ruchu liturgicznego na Śląsku*, „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” 31(1976) nr 4, s. 117—123. J. Decyk, *Arcybiskup Nowowiejski jako liturgista*, „Studia Płockie” 4(1976), s. 7—21. R. Kamiński, *Duszpasterstwo liturgiczne w ujęciu arcybiskupa A. J. Nowowiejskiego*, tamże, 10(1982), s. 45—62. Z. Weder, *Ksiądz Józef Michalak liturgista płocki*, Lublin 1965 (Maszynopis w Archiwum KUL). Druk. W: *Studia z dziejów liturgii w Polsce*, red. W. Schenk, t. 4 Lublin 1982, s. 17—53.

⁴ Wykład liturgii Kościoła Katolickiego, t. 1 Warszawa 1893, s. 1. Zob. także J. Michalak, *Zarys liturgii*, Płock 1939, s. 1: „Chrześcijanie liturgią nazywają publiczne oddawanie czci Panu Bogu zwłaszcza odprawianie Mszy św.”

⁵ Badając zawartość liturgiczną „Miesięcznika” odnosi się wrażenie, że zacieśnienie pojęcia liturgii jedynie do obrzędów sprawowało tak Redakcji pisma, jak i autorom artykułów niemało trudności z zaszeregowaniem pozycji.

W drugiej części opracowania omówimy artykuły liturgiczne uwzględniając działy pisma, w których je zamieszczano, poziom i aktualność materiałów, oraz miejsce, jakie w całości zagadnień poruszanych w piśmie zajmowały.

W ostatniej wreszcie części przedstawimy bibliografię tych materiałów z lat 1906—1939.

I. „MIESIĘCZNIK PASTERSKI PŁOCKI”

Dnia 15 marca 1906 roku w drukarni K. Miecznikowskiego w Płocku ukazał się pierwszy numer pisma, którego pełny tytuł brzmiał: „Miesięcznik Pastorski Płocki. Organ duchowieństwa diecezji płockiej. Wychodzi w Płocku każdego 15 dnia miesiąca”. Redaktorem i wydawcą był ks. Piotr Borniński. Pierwszy numer obejmował miesiące: styczeń, luty i marzec.

A) GENEZA PISMA

W badaniu genezy „Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” należy, jak się wydaje, rozpocząć od „Pamiętnika Religijno-Moralnego” — miesięcznika, którego pierwszy zeszyt ukazał się w Warszawie w 1841 r. Periodyk ten miał zasięg ogólnokrajowy i stawiał sobie za cel „rozszerzać światło, miłość chrześcijańską i pokój”⁶. Przeznaczony zaś był, jak głosił podtytuł pisma, tak dla „duchownych jako i świeckich osób”⁷.

W artykule wstępnym Redakcja precyzowała, że miesięcznik przeznaczony jest dla wszystkich, „którzy z chęcią słuchają słów boskich”⁸.

Nie ryzykuje się błędu twierdząc, że pismo to wychodzące do końca 1862 r. stanowiło pień, z którego wyrosły inne periodyki tak o zasięgu ogólnokrajowym, jak i diecezjalnym.

Jak pisze w numerze 12 „Pamiętnika Religijno-Moralnego” z 1862 r. jego ostatni redaktor ks. A. Szelewski, miesięcznik ten „z początkiem roku przyszłego 1863 przestaje wychodzić, a w jego miejsce wstępuje «Przegląd Katolicki», publikacja tygodniowa [...] Czasopismo tygodniowe więcej może oddać usług czytelnikom, aniżeli miesięczne [...] mianowicie przez rychlejsze sprawozdanie z wypadków bieżących na polu kościelnym”⁹.

Redaktorem „Przeglądu” został ks. M. Nowodworski, którego w 1889 r. Leon XIII prekonizował na Biskupa Płockiego¹⁰. Redakcję „Przeglądu” objął ks. A. Szaniawski, który z kolei w 1902 r. „założył i przez 5 lat wydawał na wysokim poziomie «Kwartalnik Teologiczny»”¹¹.

W Płocku bp Nowodworski dobrał ks. A. Zarembę na współpracownika w redagowaniu „Encyklopedii Kościelnej”. Po śmierci Nowodworskiego w 1896 r.

⁶ „Pamiętnik Religijno-Moralny” 1(1841) z. 1, s. 5.

⁷ Por. pełną nazwę periodyku: „Pamiętnik Religijno-Moralny, czasopismo ku zbudowaniu i pożytkowi tak duchownych jako i świeckich osób”.

⁸ Tamże, s. 4 (Przedmowa).

⁹ Tamże, 22(1862) nr 12, s. 715.

¹⁰ Zob. R. Żmuda, Nowodworski Michał, *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, t. 3 Warszawa 1982, s. 223. Odtąd w cytowaniu: *Słownik PTK*.

¹¹ H. E. Wyczawski, Szaniawski Antoni, *Słownik PTK*, t. 4 Warszawa 1983, s. 246. Por. także P. Borniński, *Sp. Książd prałat Antoni Szaniawski*, MPP 4(1909) nr 12, s. 351.

Zaremba wszedł we wszelkie prawa redaktora i wydawcy tegoż dzieła¹². Obok Nowowiejskiego jest on główną postacią, której diecezja plocka zawdzięcza powstanie „Miesięcznika Pasterskiego Plockiego”.

Warto tu odnotować jeszcze jeden fakt: w r. 1905 w diecezji kujawsko-kaliskiej powstają pod redakcją ks. A. Grochowskiego, a literackim kierownictwem ks. M. Fulmana „Wiadomości Pasterskie. Do użytku kleru rzymsko-katolickiego. Miesięcznik teologiczno-pasterski”¹³. Periodyk miał zasięg krajowy, a wyrastał z potrzeby „czasopisma, które by stojąc na gruncie nauki Kościoła św. uwzględniało nieustannie wyłaniające się nowe duchowe potrzeby społeczeństwa polskiego, oświecało je i wskazywało drogę praktyczną prowadzenia go do Boga”¹⁴.

W przedmowie Redakcja podkreślała, że w krajach zachodnich istnieje już „wiele pism specjalnie pasterskich, a nawet w Niemczech każda prawie diecezja ma swój organ teologiczno-pasterski. Tymczasem w naszym kraju, na z górą cztery tysiące kapłanów pracujących po parafiach, nie mieliśmy jeszcze żadnego”¹⁵.

„Wiadomości” ukazywały się tylko trzy lata. Zapowiadając koniec wydawnictwa ks. M. Fulman wskazywał na nadmiar pracy wynikający z objęcia przezeń parafii św. Zygmunta w Częstochowie, a także dodawał: „Brak uzdolnionych współpracowników nie pozwala mi złożyć części pracy redakcyjnej na inną głowę, więc przez wzgląd na pierwszorzędnny obowiązek pasterzowania zmuszony jestem zawiesić to pismo, któremu już ani czasu, ani sił poświęcić nie mogę”¹⁶.

Przeglądając nawet pobieżnie pierwszy rocznik „Wiadomości Pasterskich” nie sposób nie zauważyć nazwisk księży plockich. Pierwszy numer pisma rozpoczyna się artykułem ks. I. Charszewskiego zatytułowanym „Instaurare omnia in Christo”¹⁷. Dział liturgiczny w „Wiadomościach” jest w pewnym sensie redagowany przez ks. Nowowiejskiego. Nadto jego artykuły spotyka się w każdym numerze rocznika. Oprócz wymienionych wyżej występują także nazwiska księży: Brykczyńskiego, Bugajczyka, Dmochowskiego, Mariańskiego, Syskiego i innych. Tak znaczna ilość piszących „wołała” w pewien sposób o periodyk die-

¹² Zob. M. Grzybowski, Zaremba Aleksander, *Słownik PTK*, t. 4, s. 529. Na temat wartości tomów Encyklopedii redagowanej przez ks. Zarembę pisał recenzent w r. 1905: „Przypominamy, że lepiej posiadać w bibliotece swojej jedno tylko wydawnictwo ks. prałata Zaremby, aniżeli setki wydawnictw innych naszych” — „Wiadomości Pasterskie” 1(1905) z. 12 s. 743). O ks. Zarembie zob. także: A. J. Nowowiejski, Ksiądz Aleksander Zaremba, *MPP* 2(1907) nr 3, s. 57—63. A. Pęski, Ks. Aleksander Zaremba kanonik katedralny plocki, prałat papieski, tamże, s. 53—55. A. J. Nowowiejski, *Plock. Monografia historyczna*. Plock 1930, s. 657.

¹³ Ks. Fulman przejmuje redakcję i wydawnictwo „Wiadomości” od nr 4 z 1906 r. zob. „Wiadomości Pasterskie” 2(1906) nr 4 s. 256.

¹⁴ Tamże, 1(1905) Prospekt, s. 1.

¹⁵ Tamże, s. 2. Redakcja periodyku wymienia w tym miejscu istniejące już wówczas pisma religijne, z którymi pragnie „stworzyć harmonijną całość. Są to: „Przegląd Katolicki”, „Kwartalnik Teologiczny”, „Biblioteka dzieł chrześcijańskich”, „Mariawita”, „Dzwonek”, „Homileta”, „Śpiew kościelny z Chorałem” i „Kronika Rodzinna”.

¹⁶ „Wiadomości Pasterskie” 3(1907) nr 12, s. 760.

¹⁷ Tamże, 1(1905) nr 1, s. 1—6.

cejalny, którego łamy otwarte byłyby tak dla nich, jak i współdiecezjalnych. W Płocku dojrzewała atmosfera do założenia własnego pisma. Świadek tamtych czasów ks. Wł. Mąkowski w następujących słowach charakteryzuje istniejącą wówczas sytuację: „Myśl stworzenia podówczas w Płocku dwóch nowych czasopism, miesięcznika dla duchowieństwa i tygodnika dla ludu («Mazur») wyszła z naukowej kuźnicy Nowowiejski—Zaremba. Zamiar przedstawiony przez ks. prał. A. Nowowiejskiego na konferencji księży dziekanów, która odbyła się w Płocku w dniach 6 i 7 lutego 1906 r., przyjęto bardzo życzliwie”¹⁸.

Należy podkreślić, że od przedstawienia zamiaru do jego realizacji upłynął tylko miesiąc. Jak bowiem wspomniano, pierwszy numer „Miesięcznika” ukazał się 15 marca 1906 r.

Periodyk płocki zaczął być wydawany jako pierwsze diecezjalne pismo teologiczno-duszpasterskie dla duchowieństwa prowincji warszawskiej¹⁹. Dla porównania warto zauważyć, że „Kronika Diecezji Kujawsko-Kaliskiej”, która wyrasta niejako z ogólnopolskich „Wiadomości Pasterskich” ukazuje się w r. 1907, „Kronika Diecezji Sandomierskiej” w r. 1908, „Wiadomości Archidiecezjalne Warszawskie” w r. 1911, a „Kielecki Przegląd Diecezjalny” w r. 1913.

B) CEL I ZADANIA

Periodyk płocki ukazał się w drugim roku posługi biskupiej ks. Apolina-rego Wnukowskiego (1904—1908), który w takich słowach określił jego cel i zadania: „Oddawna już bardzo w Diecezji naszej odczuwano potrzebę pisma, które dostarczając parafialnemu Duchowieństwu pożytecznych z dziedziny wiedzy kościelnej wiadomości, zamieszczałoby razem szczegóły z życia naszego diecezjalnego i było łącznikiem Ordynariatu Płockiego z podwładnymi mu kapłanami.

Niniejszy Miesięcznik Teologiczny [...] będzie miał za główne zadanie uczynić zadość pomienionej potrzebie. Idzie tylko o to, aby Szanowne Duchowieństwo diecezjalne, znane skądinąd ze swej ofiarności i przywiązania do tej starożytnej kościelnej Mazowsza dzielnicy, chętną prenumeratą i współpracownictwem, do którego wszystkich zachęcamy, przyczyniło się do podtrzymania i rozwoju tego ze wszechmiar, jak mniemamy, pożytecznego wydawnictwa”²⁰.

Bezpośrednio po słowie Rządcy diecezji redaktor „Miesięcznika” zapraszał konfratrów do udziału „w zapełnianiu programu pisma”, który konkretyzował następująco: „1) Uświęcanie się. 2) Kazyistyka pasterska. 3) Działalność pasterzy. 4) Informacja teologiczna. 5) Nowiny. Prosimy o wiadomości dotyczące ruchu religijnego w parafiach; rozwoju oświaty i ducha jej; o pracy kapłana na polu społecznym; o trudnościach napotykanym; o bractwach kościelnych; o wiecach parafialnych z punktu widzenia religijnego; o stanie moralnym

¹⁸ Zob. S. Gajewski, *Diecezja płocka w latach 1864—1914*, „Studia Płockie” 3(1975) cz. 1, s. 315. I. Charszewski, *Miesięcznik Pasterski Płocki*, „Przegląd Katoicki” 44(1906) nr 37, s. 576.

¹⁹ Z powodu trzydziestolecia..., s. 145. Zob. też W. Jezusek, *Czterdziestolecie...*, s. 120. Ks. Mąkowski był pierwszym alumnem, któremu Nowowiejski udzielił święceń kapłańskich w dn. 28 II 1909 r. zob. M. Grzybowski, *Stan diecezji płockiej...*, s. 207, przyp. 8.

²⁰ List datowany jest 5 III 1906 r. MPP 1(1906) nr 1, s. 1.

wiernych". Zdaniem ks. Bornińskiego taka łączność redakcji z czytelnikami winna zapewnić pismu świeżość i aktualność, nadto zaś dać „obraz działalności Duchowieństwa” oraz dodać „otuchy w walce z wrogiem”, wskaże ona także „niejednemu czego ma unikać [...] poinformuje gdzie ma szukać rady itd.”²¹

C) GŁÓWNE FAZY ROZWOJOWE

W interesujących nas 34 latach istnienia MPP da się wyodrębnić dwa okresy: od założenia do 1908 r. oraz od 1909 r. do 1939 r.

Ten pierwszy okres wyróżniamy głównie ze względu na bpa Apolinarego Wnukowskiego, który powołał „Miesięcznik” do życia i, jak się wydaje, w sposób istotny wpłynął na jego kształt. Jak bowiem pisze, chciał, aby „ten gość z Płocka w każdej plebanii Mazowska mile widziany i przyjęty, przypominał Czcigodnym Kapłanom i starożytny Tum Płocki i jego świetną tradycję kościelną i oddanego swej trzodzie Pasterza”²².

Pierwsze 10 numerów, składających się na rocznik 1906, było niejako sondażem zapotrzebowań i oczekiwań duchowieństwa. W jego wyniku powiększono objętość następnego rocznika, co wyraził ks. Borniński w podsumowaniu pierwszego roku wydawniczego: „Zamiarem pierwotnym było w piśmie, jako organie Duchowieństwa Diecezji Płockiej — pomieszczanie odpowiednich zarządzeń władzy i faktów z życia diecezjalnego, oraz najgłówniejszych wiadomości z dziedziny wiedzy kościelnej przystosowanych do naszych potrzeb. Z tego powodu każdy numer zawierać miał tylko jeden arkusz druku, czas atoli okazał, że «Miesięcznik» chcąc chociaż w pewnej mierze przyczynić się do rozwoju życia kapłańskiego i jego wymaganiom, oraz potrzebom czasu zadość uczynić, musiał i objętość swą i zakres wiadomości w nim podanych rozszerzyć. I nadal w tym kierunku iść będzie. Dlatego każdy numer na przyszłość będzie obejmował 1½ arkusza druku”²³.

Bp Wnukowski zobowiązywał także kapłanów do prenumeraty diecezjalnego pisma argumentując, że prócz wielu pożytecznych dla kapłana wiadomości, drukuje ono wszystkie ważniejsze rozporządzenia biskupie²⁴.

Wydaje się, że dwa pierwsze lata ugruntowały pozycję „Miesięcznika” w diecezji i uczyniły go stałym elementem jej życia. Głównym tematem poruszonym w pierwszych rocznikach jest mariawityzm a obok niego modernizm. Ilustracją powyższego jest fakt, że w numerze 3-cim z 1906 r. na 31 stron druku 21 poświęconych jest mariawityzmowi. Jest to także wskaźnik wstrząsu przeżywanego w tamtych latach przez diecezję i mobilizacji sił mających na celu zapobieżenie wzrostowi pęknięcia wewnątrz Kościoła płockiego²⁵.

W 1908 r. po przejściu bpa Wnukowskiego do Mohylewa, Biskupem Płockim został ks. Antoni Julian Nowowiejski. Czas późniejszego Arcybiskupa

²¹ Tamże, s. 2.

²² Tamże.

²³ MPP 1(1906) nr 10, s. 283—284.

²⁴ Tamże, 2(1907) nr 10, s. 249. Zob. też odezwę Redakcji dotyczącą prenumeraty: tamże, 3(1908) nr 3, s. 105.

²⁵ Szerzej na ten temat zob. S. Gajewski, *Diecezja płocka...*, s. 325—330. Por. także I. Charszewski, *Miesięcznik...*, s. 576.

Męczennika († 28 V 1941 w Działdowie) sam bieg wydarzeń podzielił na dwa okresy: pod zaborem moskiewskim i w Polsce Niepodległej. Jest rzeczą oczywistą, że w miesięczniku kościelnym będącym organem duchowieństwa odzyskanie niepodległości po 123 latach zaborów musiało znaleźć reperkusje. Uwidoczniło się to głównie w tematyce i treści artykułów. Po 1918 r. można w pewnym sensie mówić o eksplozji tematów narodowych i patriotycznych. Przykładem ich może być rocznik 14 z 1919 r. Treścią wielu artykułów jest organizowanie życia narodowego i religijno-społecznego, opieka nad kalekami i innymi ofiarami wojny, pożyczka narodowa, kwestie społeczne, a także duszpastertwo w warunkach powojennych i pozaborowych. Wydarzeniem szczególnym w życiu narodu jest wojna obronna z 1920 r. W następnych zaś latach autorzy podejmują temat walki z wadami narodowymi, integracji społeczeństwa przez pogłębienie życia religijnego, a także problemy związane z Akcją Katolicką i jej działalnością.

Czynnikiem istotnym nadającym charakter pismu była i w tym okresie osobowość Biskupa Płockiego. W jego działaniu dostrzega się najpierw kontynuację stylu zapoczątkowanego przez Poprzednika. „Miesięcznik” jest więc nadal teologicznym magazynem duszpasterskim, w którym obok materiału służącego pogłębieniu wiedzy teologicznej i pastoralnej znajdują się także artykuły o charakterze ascetycznym i związanym z administracją parafii a także ustawy państwowe i normy kościelne. Z biegiem czasu rozrasta się w periodyku kronika życia Kościoła. Dziś stanowi ona bezcenny materiał obrazujący życie religijne tamtych czasów. W całej rozciągłości zgodzić się trzeba z twierdzeniem ks. Mąkowskiego, że MPP staje się niezbędnym źródłem dla każdego, kto chce jako historyk odtworzyć życie kościelne na Płockim Mazowszu²⁶. Od 1925 r. obserwuje się „pęcznienie” kroniki życia religijnego z terenu diecezji płockiej. Zjawisko to zrozumiałe jest w świetle zachęt Nowowiejskiego do dokładnych sprawozdań nadsyłanych do Redakcji pisma na temat zjawisk życia religijnego w parafiach i ich przebiegu. „Proszę Was [...] piszcie do Miesięcznika, co i jak było” — pisał Arcybiskup w liście do dziekanów²⁷. Pozytywną reakcją księży obrazuje nr 5 z 1925 r., w którym na 39 stron druku kronika kościelna zajmuje 10, w tym wiadomości z życia religijnego diecezji płockiej 7 stron. W następnych latach wydawniczych kronika zajmuje ok. 1/3 objętości każdego numeru. W ten sposób „Miesięcznik” wkorzenia duchowieństwo w diecezję i formuje w nim charakterystyczne dla samego Arcybiskupa umiłowanie Kościoła diecezjalnego.

Mamy tu także do czynienia z innym jeszcze zjawiskiem, które można zawrzeć w stwierdzeniu, że MPP był swoistą „trybuną diecezjalną”, z której każdy kapłan mógł się wypowiedzieć. Rzeczywistość tę wyraża ks. Mąkowski z okazji trzydziestolecia pisma: „Nie ma chyba kapłana w naszej diecezji płockiej, który na łamach «Miesięcznika» w jakiejś sprawie nie zabierał głosu”²⁸.

Już w pierwszym roku posługi pasterskiej w diecezji płockiej Nowowiejski

²⁶ Z powodu trzydziestolecia..., s. 146. Warto także dodać, że od początku istnienia pisma Redakcja także zachęcała księży do pisania monografii parafii. Ks. I. Charszewski dał temu wyraz w „Przeglądzie Katolickim” 44(1906) nr 37, s. 576; «Miesięcznik» widzi w dalekiej perspektywie monografie wszystkich parafii w diecezji”. Rzeczywiście w latach 1906—1939 zamieszczono w „Miesięczniku” 44 monografie i historie parafii diecezji płockiej.

²⁷ MPP 20(1925) nr 4, s. 164.

²⁸ Tamże, s. 145.

nakazuje zaopatrzenie każdej kancelarii parafialnej i filialnej w rocznik „Miesięcznika”²⁹. Powtarza to zarządzenie w numerze lutowym z 1910 r.³⁰ Szczegół ten wskazuje na miejsce, jakie Biskup wyznaczył piśmie w życiu diecezji.

D) REDAKTORZY, DRUKARNIE, NAKŁAD, SZATA GRAFICZNA

Jak wspomniano, pierwszym redaktorem „Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” był ks. inf. P. Borniński³¹. Funkcję tę piastował do 1918 r.³² W tych latach nadał piśmie kształt ustalając działy i ich tematykę. Gdy po 30 latach istnienia periodyku ks. P. Dmochowski wspominał postać pierwszego redaktora, dał do zrozumienia, że forma nadana piśmie w latach 1906—1918 nadal jest aktualna. Na jego treść składają się bowiem: „Informacja teologiczna; Kazuistyka pasterska; Nowiny; Działalność pasterzy i uświęcanie się. W zakresie informacji teologicznej wchodzi: dekrety kongregacji, encykliki, listy pasterskie, orędzia, informacje liturgiczne, teologia, rekolekcje, plany ich, rozporządzenia różne, ankiety.

Do kazuistyki pasterskiej wchodzi: kazusy z dziedziny spraw małżeńskich, słuchanie spowiedzi, niektóre referaty, rozprawy [...]

Nowiny: wiadomości z Rzymu, korespondencje z parafii, wizyty kanoniczne, sprawozdania, monografie, zjazdy, jubileusze, wspomnienia z Ziemi świętej, kongresy, nekrologi, zmiany w składzie duchowieństwa.

Działalność pasterzy: kazania, przemówienia, referaty, tematy na konferencje, o bibliotekach dekanalnych, parafialnych, styl kościołów, sprawy społeczne, Akcja Katolicka.

Uświęcanie się: konferencje, przemowy [...] Unia Apostolska, rekolekcje, rozmyślanie, rachunek sumienia, adoracje Najświętszego Sakramentu”³³.

W roku 1918 ks. P. Borniński zostaje rektorem Seminarium Duchownego pełniąc jednocześnie do końca roku kalendarzowego obowiązki redaktora MPP³⁴.

Jego następcą w r. 1919 zostaje ks. J. Umiński, późniejszy rektor Seminarium oraz prof. Uniwersytetu Jana Kazimierza³⁵. Pod nowym kierownictwem 1 IV 1919 ukazuje się pierwszy numer „Dodatku do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego”. Redagując „Dodatek” ks. Umiński pragnął zapewne odciążyć „Miesięcznik” wradzących się ustaw państwowych i kościelnych. Nowe pismo sprawia wrażenie monitora kościelno-rządowego. Do końca 1919 r. ukazało się 15 numerów suplementu. Objętość poszczególnych zeszytów wahała się od 7 do 11 stron. Rocznik zamknął się w 124 stronach.

W 1920 r. kolejnym redaktorem „Miesięcznika” został ks. A. Pęski³⁶. „Do-

²⁹ Tamże, 4(1909) nr 7, s. 170.

³⁰ Tamże, 5(1910) nr 2, s. 28.

³¹ Zob. M. Grzybowski, Borniński Piotr, *Słownik PTK*, t. 5 Warszawa 1983, s. 152—154.

³² Tamże, s. 153 mylnie podano, że był redaktorem MPP do 1910 r.

³³ MPP 31(1936) nr 7, s. 335.

³⁴ Tamże, 13(1918) nr 4, s. 95.

³⁵ Zob. L. Grzebień, Umiński Józef, *Słownik PTK*, t. 7 Warszawa 1983, s. 339—343.

³⁶ Zob. Fr. Klimkiewicz, Śp. Ksiądz Adam Pęski, Prałat Jego Świątobliwości, Kanonik Bazyliki Katedralnej, Redaktor „Miesięcznika Pasterskiego”, MPP 25(1930) nr 4, s. 97—105. I. Charszewski, Nad grobem ks. prałata Adama Pęskiego, „Mazowsze i Kujawy” 5(1930) nr 1—2, s. 8—9.

datek” wydany został wówczas tylko jeden raz, mianowicie 1 I 1920 r. Zapewne błędowi zecerskiemu należy przypisać sygnowanie tego numeru jako: „R. IV. Płock dn. 1 stycznia 1920 roku. Nr 1”. Zamiast „IV” winna być „II”. Przeglądając zeszyty „Dodatku” nie sposób oprzeć się wrażeniu, że pismo nie miało sprecyzowanej linii. Pewnie dlatego jego żywot był tak krótki.

Ks. Pęski redaguje MPP do marca 1930 r. Umiera 19 marca, tzn. 4 dni po ukazaniu się kolejnego numeru pisma. Jego następcą zostaje „długoletni redaktor Mazura” ks. St. Figielski³⁷. Na tym stanowisku zastaje go II wojna światowa.

Obok redaktorów należy wspomnieć o drukarniach, w których ukazywał się „Miesięcznik”. Przedstawimy je według kolejności lat:

1906—1909 — Druk. K. Miecznikowski w Płocku.

1910—1914 — Druk. p.f. K. Miecznikowski w Płocku.

1915—1919 — Druk. „Mazura” i „Kuriera płockiego” (właściciel L. Rosiński).

1920—1925 — Druk. A. Gzowski i Ska.

(1925: nr 1 — j.w., od nr 2: Druk. „Tłocz. „Dziennik Płocki” Sp. Akc. w Płocku).

1926—1929 — Druk. Płockie Zakłady Graficzne. Sp. z ogr. odp.

1930—1939 — Druk. Bracia Lipkowie w Płocku³⁸.

Nakład „Miesięcznika” nie jest uwidoczniiony w żadnym numerze ani roczniku. Problem rozświetla zarządzenie bpa Nowowiejskiego z lutego 1910 r.: „Wobec nieuwzględnienia dotychczas rozporządzenia co do zaopatrzenia każdej kancelarii parafialnej i filialnej w roczniki «Miesięcznika Pastorskiego» [...] oznajmiamy, że z polecenia Naszego Administracja rzeczono roczniki opravne do wyżej wymienionych kancelarii za rok bieżący, na początku roku przyszłego przyśle, zobowiązując Księży Proboszczów i Rektorów do uregulowania przypadającego za to rachunku z funduszków kościelnych w jak najkrótszym po odebraniu czasie”³⁹.

Można więc rozumować następująco: w 1910 r. diecezja płocka liczyła 377 kapłanów⁴⁰, na terenie diecezji w 12 dekanatach było 239 parafii⁴¹, a liczba kościołów filialnych i poklasztornych wynosiła 35⁴². Suma tych trzech danych zamyka się cyfrą 651. Można więc powiedzieć, że nakład wynosił około 700 egzemplarzy.

Najprawdopodobniej ponownej zmianie uległ on w związku z bullą Piusa XI „Vix Poloniae unitas” z 28 X 1925 r. erygującą w Polsce nowe diecezje i ograniczającą dotychczasowe.

W okresie 34 lat wydawniczych miał „Miesięcznik” estetyczną, acz skromną szatę graficzną. Z reguły każdy zeszyt zaopatrzony był w okładkę, która stanowiła jednocześnie jego kartę tytułową. Umieszczano na niej pełną nazwę pisma oraz niektóre dane specyfikujące je, jak: „Organ Duchowieństwa Diecezji Płockiej. Wychodzi w Płocku każdego 15 dnia miesiąca”. Podawano także wysokość prenumeraty, ceny ogłoszeń, a także informowano o niezwracaniu przez redakcję rękopisów przesyłanych do druku.

³⁷ MPP 25(1930) nr 12, s. 385.

³⁸ O drukarzach „Miesięcznika” i drukarniach zob. A. J. Nowowiejski, Płock..., s. 656—658.

³⁹ MPP 5(1910) nr 2, s. 28.

⁴⁰ M. Grzybowski, Stan diecezji płockiej..., s. 210.

⁴¹ Tamże, s. 217.

⁴² Tamże, s. 218.

Okładkę wykorzystywano często do reklam pozycji Wydawnictwa Diecezjalnego, a nieraz także firm i sklepów plockich. Czasami też drukowano na niej zmiany w składzie osobowym duchowieństwa lub ogłoszenia redakcji. Na ostatniej stronie okładki umieszczano zwykle stopkę z podaniem imienia i nazwiska redaktora i wydawcy oraz nazwę drukarni.

W numerach z lat 1906 i 1907 nie podaje się spisu treści. Pojawia się on dopiero w 1908 r. na ostatniej stronie zeszytu lub na okładce (1909 r.). Od 1913 r. spis treści umieszczano na pierwszej stronie okładki. W tym roczniku pojawia się również po raz pierwszy zwrot nadający pismu bardziej urzędowy charakter: „Cum scitu et consensu ordinarii loci”. Sformułowanie to przetrwało na karcie tytułowej do r. 1918 włącznie. Zaś od pierwszego numeru z 1919 r. na zewnętrznej stronie okładki, obok spisu treści, występuje sformułowanie: „Za zezwoleniem Ordynariatu”. W tych latach stopkę spotykamy na ostatniej stronie zeszytu lub okładki.

Podtytuł „Miesięcznika”: „Organ Duchowieństwa Diecezji Plockiej” przetrwał na okładce do nr 1 z r. 1921.

Sledzący dzieje pisma napotyka w tym miejscu pewną niejasność, mianowicie żaden z pojedynczych numerów (od nr 2 z 1921 r. do nr 5 z 1927 r.) nie posiada okładki. Poszczególne zeszyty rozpoczynają się od strony pierwszej konkretnego egzemplarza. Widnieje na niej, u samej góry, rok wydania, nr zeszytu, rok bieżący, a nad nimi nazwa: „Miesięcznik Pasterski Płocki” już bez podtytułu i innych danych, o których mówiono wyżej. Dopiero od nr 8 z 1926 r. pod nazwą zeszytu pojawia się spis treści.

Okładka powraca na pewno od nr 7 z 1927 r.⁴³ Nie ma już na niej jednak informacji: „Organ Duchowieństwa Diecezji Plockiej” ani „Za zezwoleniem Ordynariatu”⁴⁴. Nazwa i spis treści, jako jedna całość, objęte są winiętą w kształcie starożytniej kolumny.

W takiej sprawie plastycznej pozostają numery „Miesięcznika” aż do września 1939 r. Objętość poszczególnych roczników i ilość zeszytów w poszczególnych latach wydawniczych obrazuje plastycznie zamieszczona niżej tabela:

Rocznik	Rok	Ilość	
		zeszytów	stron
1	1906	10	284 + VIII
2	1907	12	328 + VIII
3	1908	12	336 + VIII
4	1909	12	352 + VI
5	1910	12	380 + XI
6	1911	12	389 + XI
7	1912	12	332 + XII
8	1913	12	328 + XI
9	1914	12	336 + XI
10	1915	12	256 + VII + Modl. o pokój
11	1916	12	352 + V + IV
12	1917	12	311 + IV
13	1918	12	248 + VI

⁴³ Brak numeru 6-go z 1927 r. nie pozwala na inne stwierdzenie.

⁴⁴ Podtytuł „Miesięcznika” zmieniono oficjalnie dopiero w 1951 r. na „Organ Kurii Diecezjalnej Plockiej”

14	1919	9	184 + IV + „Dodatek do MPP” (124 str.)
15	1920	12	168 + VI + „Dodatek do MPP” (4 str.)
16	1921	12	176 + VI
17	1922	12	240 + VII
18	1923	12	236 + VI
19	1924	12	396 + VIII
20	1925	12	480 (Brak spisu treści)
21	1926	12	470 + X
22	1927	12	430 + X
23	1928	12	376 + VIII
24	1929	12	376 + VIII
25	1930	12	408 + VIII
26	1931	12	484 + VIII
27	1932	12	508 + XII
28	1933	12	542 + X
29	1934	12	580 + XII
30	1935	12	572 + XII
31	1936	12	582 + XII
32	1937	12	594 + XII
33	1938	12	604 + XII
34	1939	8	416 (ostatni nr z VIII 1939)
Razem		399	13054 + 283 + 14

Powyższy zestaw charakteryzuje w pewien sposób MPP z pierwszych 34 lat istnienia. Bogata tematyka w nim zawarta sprawia, że pismo jest źródłem wiedzy nt. poziomu teologicznego i formacji duszpasterskiej duchowieństwa z lat 1906—1939. Kreśli także obraz życia religijnego wiernych diecezji. Pośrednio zaś mówi o treściach, jakimi żył naród w przededniu odzyskania niepodległości, a także o pracy podejmowanej przez Kościół w Polsce nad religijnym i moralnym odrodzeniem narodu. Dla badacza tego okresu historii Kościoła i Polski MPP jest ważnym i w pewien sposób niezastąpionym źródłem.

II. MATERIAŁY LITURGICZNE W „MIESIĘCZNIKU PASTERSKIM PŁOCKIM”

Przystępując do omówienia zawartości liturgicznej „Miesięcznika” należy mieć przed oczyma cel i zadania nakreślone przez Biskupa Założyciela i spreycyzowane przez redakcję pisma. Ze sformułowań tam zawartych wynika jednoznacznie, że pismo — jak powiedziano wyżej — miało charakter teologicznego magazynu duszpasterskiego, którego zadaniem, obok utrzymywania ścisłego kontaktu między władzą diecezjalną a duchowieństwem, była także popularyzacja „najgłówniejszych wiadomości z dziedziny wiedzy kościelnej i przystosowanych do naszych potrzeb”⁴⁵.

⁴⁵ MPP 1(1906) nr 10, s. 283—284.

Zbędnym byłby w tym miejscu powrót do ustaleń poczynionych na początku opracowania, a dotyczących celu i zadań pisma. Jeśli zaś w pewien sposób wraca się do nich, to po to, aby osadzić we właściwym nurcie zawartość liturgiczną „Miesięcznika”.

Badając treść poszczególnych roczników odnosi się wrażenie, że głównym patronem materiałów liturgicznych, w nich publikowanych był sam ruch liturgiczny. Widać to wyraźnie w zestawieniu trzech pierwszych lat wydawniczych (1906—1909) z kolejnymi, już wszakże z czasów abpa Nowowiejskiego. Ustalenie to ma swą wagę, zwłaszcza że można by spodziewać się, że czas biskupstwa czołowego liturgisty polskiego tamtego okresu zaobfituje w publikacje specjalistyczne w piśmie przeznaczonym dla ogółu duchowieństwa diecezji płockiej. Tymczasem „Miesięcznik” zachował godną podziwu równowagę. Sprawy liturgiczne nie miały, właśnie w czasach bpa Nowowiejskiego, priorytetu na łamach tegoż pisma.

Wydaje się, że wytłumaczenie tego zjawiska można znaleźć w druku liturgicznych pozycji książkowych w Wydawnictwie Diecezjalnym⁴⁶, oraz w istnieniu specjalistycznych czasopism liturgicznych, łatwo dostępnych dla zainteresowanych⁴⁷. Dodajmy również, że dla ogółu duchowieństwa tamtych czasów, co widać np. w pytaniach nadsyłanych do redakcji, najbardziej istotną sprawą była kazuistyka liturgiczna, a zatem sprawy związane bezpośrednio z wykonywaniem czynności liturgicznych i stroną obrzędową kultu. Zjawisko nie dziwi, jeśli uwzględnimy rozumienie liturgii jako sposobu „oddania czci Bogu, przez zewnętrzne, prawem przepisane obrzędy”⁴⁸.

Patronem i protektorem ruchu odnowy liturgii był św. Pius X. Kościół zawdzięcza Mu zapoczątkowanie reformy, której finalnym wyrazem jest konstytucja „Sacrosanctum Concilium” Soboru Watykańskiego II. Publikując encykliki papieskie poświęcone liturgii lub dekry Kongregacji Obrzędów, redakcja przyporządkowuje je wyodrębnionym uprzednio działom pisma. Wyszczególnienie tu przypomnieć program sformułowany w 1906 r. i podany na początku niniejszego opracowania, a także przytoczony wyżej fragment artykułu o ks. Bornińskim. Z tego ostatniego wynika niedwuznacznie, że „dekry kongregacji, encykliki, listy pasterskie” obok informacji liturgicznych, różnych rozporządzeń, a nawet ankiet, wchodzi „w zakres informacji teologicznej”⁴⁹. „Miesięcznik” nie dzieli więc materiału na „urzędowy” i „nieurzędowy”. Kryterium podziału związane jest ściśle z koncepcją pisma wyrażoną w podtytule: „Organ Duchowieństwa Diecezji Płockiej”. Nawet, gdy w 1913 r. pojawia się inskrypcja: „Cum scitu et consensu Ordinarii loci”, a od 1919 r. „Za zezwoleniem Ordynariatu” pierwotna koncepcja „Miesięcznika” pozostanie zachowana.

Materiału liturgicznego w naszym piśmie nie można więc szukać jedynie w zawartym w spisie treści rocznika haśle: „Informacje liturgiczne”. Występuje on bowiem także poza wspomnianymi już informacjami teologicznymi, również w „nowinach liturgicznych” lub w kronice Kościoła zwanej „nowinami”, w „pastoralich”, „scienda et servanda” czy również w „Odpowiedziach na wątpliwości”. Ilustracją powyższego może być np. rocznik 14 z 1919 r. W spisie rzeczy zamieszczonym na końcu, pod hasłem „Informacja liturgiczna” znajdujemy sformułowanie: „Najnowsze wyjaśnienia Św. Kongregacji Obrzędów

⁴⁶ Przed wszystkim autorstwa Abpa Nowowiejskiego.

⁴⁷ Wystarczy tu wspomnieć „Misterium Christi” ukazujące się w Krakowie.

⁴⁸ Zob. przyp. 4.

⁴⁹ MPP 31(1936) nr 7, s. 335.

co do śpiewu liturgicznego niewiast. Przed konsekracją kościoła uwagi praktyczne. O ołtarzach konsekrowanych stałych. Tablica ogłoszeń porządku nabożeństw w kościołach (sic!). Odnowienie stacji drogi krzyżowej. O litanii do św. Józefa i jej przekładzie na język polski. Styl kościoła polskiego”⁵⁰, czyli o Architekturze kościołów polskich (!).

Nie wymienia się tu natomiast rozporządzenia bpa Nowowiejskiego o 40-godzinny nabożeństwie, gdyż jest ono zamieszczone w Jego liście pasterskim⁵¹, dekretu o Komunii świętej codziennej⁵², bądź o sposobie ofiarowania się Sercu Jezusowemu⁵³. Dla wszystkich roczników „Miesięcznika” jest to zjawisko typowe. Badając materiał liturgiczny pisma nie można także przeoczyć działu „Nowe książki”, w którym redakcja propaguje książki lub czasopisma wprost związane z liturgią bądź udziałem w niej. Odnosi się nieraz wrażenie, że zaszeregowanie artykułu, czy informacji do „Nowin liturgicznych”, bądź „Informacji teologicznych” zależało od osobistej oceny redaktora, który wszakże miał w świadomości obowiązujące pojęcie liturgii: „oddawanie czci Bogu przez zewnętrzne, prawem przepisane obrzędy”⁵⁴.

Powyższe zdania nasuwają także nieuchronnie uwagę o zróżnicowanym poziomie i różnej wartości materiałów liturgicznych zamieszczonych w rocznikach naszego pisma. W niejednym wypadku trzeba konkretne pozycje w sporządzonej niżej bibliografii potraktować jako wstęp do dalszych badań. W innych natomiast mamy do czynienia z materiałem o niezaprzeczalnej wartości naukowej. Tak jest np. w wypadku artykułu ks. J. Michalaka nt. „Ordinarium Plocense”⁵⁵. W związku z zaginięciem tej książki podczas II wojny światowej, wspomniany artykuł ma dla historyków liturgii wartość źródła.

Biogramy księży najczęściej piszących w latach 1906—1939 na łamach „Miesięcznika” zostały w większości wypadków opracowane przez ks. M. Grzybowskiego i umieszczone w Słowniku Polskich Teologów Katolickich. Zawierają one także wykaz bibliografii autorów. W ich liczbie mieszczą się oczywiście także autorzy piszący na tematy liturgiczne. W tym miejscu wypada jedynie zaznaczyć, że szczegółowa ocena liturgicznej wartości ich artykułów wykracza poza ramy niniejszego opracowania. Jego autor ma zamiar sięgać do tych materiałów przy okazji badań nad życiem liturgicznym diecezji płockiej w dwudziestolecu międzywojennym.

Na koniec charakterystyki materiałów liturgicznych i miejsca, jakie zajmują one w rocznikach „Miesięcznika” z lat 1906—1939, autor opracowania pragnie zaznaczyć, iż ma świadomość, że przystępując do pracy decydował się na pewien wybór materiałów, które uznał za liturgiczne wprost, lub z liturgią i jej sprawowaniem związane. W słowach tych nie chodzi jedynie o podkreślenie elementu subiektywnego, jako decydującego o doborze materiału, ale przede wszystkim o ukazanie obiektywnej trudności i próby jej rozwiązania. Zdaniem naszym polega ona na tym, że gdyby uznać jako kryterium sporządzania bibliografii koncepcję liturgii, jaka w latach nas interesujących panowała, wówczas należałoby pominąć cały szereg pozycji, gdyż nie mieściłyby się one

⁵⁰ S.III.

⁵¹ MPP 4(1909) nr 11, s. 280—285.

⁵² Tamże, 4(1909) nr 8, s. 205—206.

⁵³ Tamże, 4(1909) nr 10, s. 262 — dział „Nowiny”.

⁵⁴ Zob. przyp. 4.

⁵⁵ MPP 20(1925) nr 1, s. 12—18; nr 2, s. 49—52; nr 3, s. 100—104; nr 4, s. 140—144; nr 5, s. 182—186; nr 6, s. 223—228; nr 8, s. 293—296.

w pojęciu liturgii o którym tu mowa. Trzeba by zakwalifikować je, jak to czynili redaktorzy „Miesięcznika” albo do teologii, albo do historii, czy też do problematyki duszpasterskiej.

Przyjęto więc jako kryterium koncepcję liturgii daną przez Sobór Watykański II, według której w liturgii wyróżnia się aspekt teologiczny, historyczny, duchowy, duszpasterski i prawny (por. KL 16). Uwzględnienie tych aspektów sprawowanego w liturgii Dzieła Zbawienia pozwoliło w innej optyce spojrzeć na materiały zawarte w „Miesięczniku” i w pewnym sensie dostrzec w nich rangę materiałów liturgicznych.

III. BIBLIOGRAFIA MATERIAŁÓW LITURGICZNYCH ZAMIESZCZONYCH W „MIESIĘCZNIKU PASTERSKIM PŁOCKIM” W LATACH 1906—1939 (WYBÓR)

Przyjęcie koncepcji liturgii zawartej w konstytucji „Sacrosanctum Concilium” wpłynęło zdecydowanie na układ działowy niniejszej bibliografii. Przedstawia się on następująco:

- I. Liturgia, jej księgi i język ⁵⁶.
- II. Misterium Eucharystii ⁵⁷.
- III. Inne sakramenty i sakramentalia ⁵⁸.
- IV. Oficjum Boże ⁵⁹.
- V. Rok liturgiczny ⁶⁰.
- VI. Muzyka sakralna ⁶¹.
- VII. Miejsca i rzeczy święte ⁶².

Wewnątrz każdego działu, a także i poddziałów (co odnosi się do II, III i V) zastosowano podział na: „Dokumenty”, „Artykuły i opracowania”, „Recenzje i noty bibliograficzne” oraz „Odpowiedzi Redakcji”.

W „Dokumentach” odróżniono te, które wydała Stolica Apostolska, od wydanych przez władzę diecezjalną. W „Artykułach i opracowaniach” jak również w „Recenzjach i notach bibliograficznych” wydzielone zostały pozycje podpisane imieniem i nazwiskiem, kryptonimem lub pseudonimem („Autorzy indywidualni”) od pozycji opracowanych przez „Redakcję”. Wydaje się, że umożliwiło to zachowanie większego ładu w układzie tych dwu działów.

Istniejąca w owym czasie praktyka podpisywania artykułów, recenzji lub not, kryptonimami bądź pseudonimami, okazała się obecnie dość dużym kłopotem dla badającego „Miesięcznik”. Ogromna większość kryptonimów i pseudonimów została zidentyfikowana przez ks. dr Grzybowski, dyrektora Biblioteki Seminarium i z Jego życzliwej pomocy korzystał piszący te słowa. Stąd już w tym miejscu składa on Ks. Dyrektorowi wyrazy wdzięczności.

⁵⁶ Por. KL R.I: „Ogólne zasady odnowy i rozwoju liturgii. 1. Natura liturgii i jej znaczenie w życiu Kościoła”.

⁵⁷ Sformułowanie zaczerpnięte z R.II KL.

⁵⁸ Sformułowanie zaczerpnięte z R.III KL.

⁵⁹ Por. R.IV KL: „De officio divino”, co w tłumaczeniu polskim oddano jako „Brewiarz” — por. Sobór Watykański II. Konstytucje. Dekrety. Deklaracje. Poznań 1968, s. 76—77.

⁶⁰ Sformułowanie zaczerpnięte z R.V KL.

⁶¹ Sformułowanie zaczerpnięte z R.VI KL.

⁶² Por. R.VII KL: „Sztuka kościelna i sprzęty liturgiczne”.

I. LITURGIA, JEJ KSIĘGI I JEZYK

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Kongregacja Świętego Oficjum:

Dekret o niewprowadzaniu nowych objawów kultu, albo pobożności i usuwaniu powstałych w tej sprawie nadużyć — 32(1937) nr 9, s. 402—403.

Kongregacja Świętych Obrzędów:

- Dekret uznający jako autentyczne i obowiązujące „Decreta authentica C.S.Rituum” — 7(1912) nr 8, s. 208.
- Odpowiedź ... w sprawie zajmowania miejsc w prezbiterium w kościołach przez osoby świeckie — 25(1930) nr 11, s. 346.
- Wykaz ksiąg liturgicznych i uwagi o ich wydawaniu — 6(1911) nr 8, s. 263—264.
- Zmiana struktury wewnętrznej Kongregacji Obrzędów. Brewe Piusa X „Quanta semper cura” — 9(1914) nr 3, s. 120.

Prymas Polski:

Zarządzenie ... dotyczące odśpiewywania responsoriów przez lud w archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej — 34(1939) nr 5, s. 239.

Rozporządzenia diecezjalne:

- Liturgia podczas 40 Synodu Płockiego w: Dni synodalne w Płocku 20—22 kwietnia — 22(1927) nr 5, s. 161—166.
- Liturgia w czasie wizytacji kanonicznej 4(1909) nr 2, s. 61—63; nr 8, s. 212—215; 5(1910) nr 4, s. 75; nr 7, s. 179—181; 6(1911) nr 3, s. 108; nr 7, s. 231—232; 7(1912) nr 4, s. 118—119; nr 7, s. 194—195; 8(1913) nr 7, s. 191; 9(1914) nr 4, s. 153—154; nr 7, s. 250—251; „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” 1(1919) nr 2, s. 11—13; „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” 1(1919) nr 7, s. 53—57; MPP 28(1933) nr 6, s. 244—245; 29(1934) nr 6, s. 245—247; 30(1935) nr 3, s. 100—102.
- O obowiązku posługiwania się nowym Rytuałem od dnia 1 I 1929 r. 24(1929) nr 1, s. 5.
- Przyjmowanie w kościołach Prezydenta Rzeczypospolitej i innych przedstawicieli władzy — 25(1930) nr 12, s. 379.
- Przygotowywanie diecezjalnego podręcznika do nabożeństw dodatkowych — 4(1909) nr 11, s. 273.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

- Borniński P., Jakie są konieczne lub pożądane zmiany w nowym wydaniu diecezjalnego Podręcznika Nabożeństw Dodatkowych? — 22(1927) nr 5, s. 178—181.
- Tenże, — O publicznej czci Bożej w: Sprawozdanie z Konferencji JM. Księżych Dziekanów ... — 1(1906) nr 1, s. 6—7.
- Tenże, — O możliwości wprowadzenia języka narodowego do tzw. nabożeństw dodatkowych w: Okólnik Stolicy Apostolskiej — 2(1907) nr 2, s. 40—43.

- Cyraski I., — O wykorzystanie w pracy duszpasterskiej osiągnięć ruchu liturgicznego w: Na nowych szlakach duszpasterstwa wiejskiego — 29(1934) nr 1, s. 19—22; nr 2, s. 61—64; nr 3, s. 120—125; nr 4, s. 165—168.
- Flaczyński Fr., Quis nimium probat? — 11(1916) nr 8, s. 236—239.
- Tenże, W sprawie podręczników szkolnych do nauki religii — 11(1916) nr 6, s. 177—184.
- Gogolewski St., O ujednostajnieniu ceremonii, mającym za podstawę „Ceremoniał Parafialny” — 1(1906) nr 1, s. 12—14.
- Jezusek W., Nowy Rytuał Rzymski a Kodeks Prawa Kanonicznego — 20(1925) nr 11, s. 406—409.
- Tenże, Zmiany w Nowym Rytuale Rzymskim — 21(1926) nr 1, s. 7—9; nr 2, s. 56—57.
- Korniłowicz Wł., Liturgia i duszpasterstwo w: Kurs duszpasterski dla kapłanów — 29(1934) nr 4, s. 159.
- Kowalewski T., Audiatur et altera pars. Odpowiedź ks. Cz. Sokołowskiemu — 5(1910) nr 1, s. 13—17.
- Tenże, Bis repetita placent — 11(1916) nr 8, s. 239—242.
- Tenże, Qui nimium probat, nihil probat — 11(1916) nr 184—192.
- Michalak J., Ordinarium Plocense — 20(1925) nr 1, s. 12—18; nr 2, s. 49—52; nr 3, s. 100—104; nr 4, s. 140—144; nr 5, s. 182—186; nr 6, s. 223—228; nr 8, s. 293—296.
- Tenże, Zmiany zaprowadzone przez nowy Rytuał, w: Kurs Teologiczny w Płocku — 23(1928) nr 8, s. 231—235.
- Nowowiejski A. J., Co sądzić należy o ruchu liturgicznym? — 24(1929) nr 7, s. 198—201.
- Tenże, Dom Prosper Guerauger. Opat Benedyktynów w Solesmes — 24(1929) nr 1, s. 20—21.
- Tenże, O wymawianiu łaciny w Kościele Zachodnim — 8(1913) nr 4, s. 217—218.
- Tenże, Postanowienia względem wprowadzenia nowego Graduału — 3(1908) nr 8, s. 214.
- Tenże, Zmiany w wydaniu IV-tym Ceremoniału Parafialnego — 9(1914) nr 5, s. 191.
- Pacuszka Cz., Liturgia w życiu chrześcijan w Afryce — 29(1934) nr 1, s. 29—32.
- Pęski A., Kilka uwag z powodu nowego Rytuału — 24(1929) nr 1, s. 7—9.
- Tenże, — nabożeństwa podczas wizytacji biskupiej w: Tegoroczna majowa wizyta pasterska — 14(1919) nr 3, s. 53—56.
- Rzewnicki Al., O liturgice — 12(1917) nr 12, s. 306—308; 13(1918) nr 1, s. 20—24.
- Turowski Wł., Z dziedziny Ministerium Sacrum w: Figielski St., Konferencja JJ Ks. Dziekanów — 25(1930) nr 1, s. 19.
- Wetmański L., Ministerium św. i liturgia w: Statystyka diecezji płockiej za rok 1929 — 25(1930) nr 3, s. 85—89.
- „X.S.B.”, O dobry podręcznik do wykładu liturgii — 29(1934) nr 3, s. 128—129.
- Zalewski A., Średziński J., Życie chrześcijańskie w obrzędach Kościoła w: Kurs Katechetyczny w Pułtusk — 24(1929) nr 10 s. 314.

Redakcja:

- Francuski ruch liturgiczny przyczynia się do rozwoju sztuki religijnej — 24(1929) nr 2, s. 64.
- Język polski w nabożeństwach dodatkowych w: Wspomnienie pośmiertne o Abp Albinie Symonie zmarłym w końcu maja 1918 r. w Krakowie — 13(1918) nr 6, s. 126.

- Liturgia i jej wykładowca na Kursie Katechetycznym w Sierpcu — 24(1929) nr 1, s. 29.
- Liturgia podczas odpustu Narodzenia NMP w Skępem w: Ze Skępego — 23(1928) nr 9, s. 286—287.
- Liturgia rekolekcji zamkniętych w: Rekolekcje zamknięte w Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży Żeńskiej diecezji płockiej — 30(1935) nr 11, s. 499—502.
- Problematyka liturgiczna podczas Kursu Teologicznego w Seminarium Duchownym w: Program Kursu Teologicznego dla kapłanów diecezji płockiej w dniach 8—11 lipca 1930 r. — 25(1930) nr 6, s. 191.
- Projekt katalogu książek dla bibliotek dekanalnych — 1(1906) nr 7, s. 191—194.
- Sekcja liturgiczna na Zjeździe Związków Teologicznych w Polsce w: Zjazd Zakładów Teologicznych w Polsce — 26(1931) nr 4, s. 135.
- Tematy liturgiczne na konferencjach dekanalnych w dek. Płońskim — 18(1923) nr 1, s. 22—23.
- Tęsknota za liturgią katolicką w sferach protestanckich — 30(1935) nr 3, s. 133.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Autorzy indywidualni:

- Godlewski H., Kowalewski T., Liturgika. Płock 1930 — 25(1930) nr 6, s. 204.
- Mąkowski Wł., Nowa Liturgika — 29(1934) nr 3, s. 129—130.
- Tenże, J. Michalak, Zarys Liturgiki. Płock 1939 — 34(1939) nr 6, s. 317.
- „Nolens — Volens”, Rituale parvum, continens Sacramentorum administratio-nem, infirmorum curam et benedictiones diversas ... Regensburg 1910 — 8(1913) nr 12, s. 325—326.
- Nowowiejski A. J., Dziecko Eucharystyczne ... ułożył ks. J. G. Płock 1916 — 11(1916) nr 8, s. 244.
- Tenże, „Mysterium Christi” czasopismo poświęcone liturgii wychodzi w Krakowie 7 razy na rok — 27(1931) nr 1, s. 34.
- Tenże, Po naszymu. Pamiętnik liturgisty wyd. ks. P. Mańkowski, Kraków 1917 — 12(1917) nr 6, s. 162—163.
- Tenże, Z Jezusem, książka do nabożeństwa ... ułożona przez J. E. Ks. Biskupa Nowowiejskiego. Płock 1916 — 11(1916) nr 8, s. 244.
- Pęski A., A. Nowowiejski, Wykład liturgii Kościoła Katolickiego. T. 4, cz. 2, Płock 1916 — 12(1917) nr 6, s. 160—162.
- Tenże, Podręcznik do Nabożeństw Dodatkowych dla Diecezji Płockiej. Płock 1912 — 7(1912) nr 11, s. 296—297.

Redakcja:

- J. Antoniewicz, „Introibo ad altare Dei sive praeparatio ad Missam et gratia-rum actio necnon preces selectae ad usum sacerdotum” — 34(1939) nr 7, s. 367.
- Z. Bielawski, Modlitewnik dla dzieci od II do V klas Szkoły Powszechnej. Lwów 1929 — 24(1929) nr 10, s. 319.
- I. Bobicz, Wykład codziennego pacierza i katechizmu. T. 2. (b.m. i roku wyd.) — 32(1937) nr 9, s. 447.
- A. Bressieres, Dopuszczenie dzieciom iść do mnie. Poznań 1915 — 10(1915) nr 10, s. 189.
- Dziecię i Jezus. Modlitewnik dla dzieci. Katowice 1935 — 30(1935) nr 11, s. 527—528.
- J. Makłowicz, Mały modlitewnik dla dzieci. Lwów 1926 — 22(1927) nr 3, s. 119.
- J. Makłowicz, Śpiewnik religijny dla młodzieży szkolnej (b.m. i roku wyd.) — 22(1927) nr 3, s. 119.

- Memoriale rituum. Ed. typica — 15(1920) nr 11, s. 151.
- Missale Gothicum. Wyd. Mohlberg (b.m. i roku wyd.) — 26(1931) nr 1, s. 28.
- Missale Romanum. Ed. typica — 15(1920) nr 11, s. 150.
- Modlitwy żołnierza. Zbiorek modlitw na czas wojny. Poznań 1915 — 10(1915) nr 10, s. 189.
- Nabożeństwo niedzielne; — podręcznik do czynnego udziału wiernych w nabożeństwie publicznym (b.m. i roku wyd.) — 29(1934) nr 5, s. 235.
- M. Nassalski, Ćwiczenia duchowne dla dzieci przystępujących do spowiedzi i pierwszej Komunii św. Włocławek 1907 — 2(1907) nr 8, s. 216—217.
- Nowa edycja mszału rzymsko-słowiańskiego, wydrukowanego literami łacińskimi — 22(1927) nr 5, s. 192.
- A. J. Nowowiejski, Ceremoniał parafialny. Przewodnik liturgiczny dla duchowieństwa pasterstwem dusz zajętego. T. 1 i 2. Wyd. 6 Płock 1922 i 1923 r. — 18(1923) nr 7, s. 143—144; 8(1913) nr 4, okładka; 11(1916) nr 8, s. 243; 25(1930) nr 11, s. 372.
- A. J. Nowowiejski, Wykład Liturgii Kościoła Katolickiego. T. 3 (b.m. i roku wyd.) — 8(1913) nr 4, wew. str. okładki.
- A. J. Nowowiejski, Z Jezusem. Wyd. 6. Płock 1929 — 24(1929) nr 5, s. 155—156.
- Nowy Antyfonarz Watykański — 8(1913) nr 2, s. 53—55.
- Nowy Kodeks Prawa Kanonicznego — 12(1917) nr 10, s. 254—257.
- J. Pawołek, Ojciec nasz w niebie. Kilka słów pociechy w ciężkich czasach. Poznań 1915 — 10(1915) nr 10, s. 189.
- Rituale Parvum continens excerpta e Rituali Romano ... — 32(1937) nr 12, s. 591.
- Rituale parvum usui sacerdotum polonorum accomodatum ... Varsaviae 1911 — 6(1911) nr 2, s. 70.
- Rytuał dla Polski zatwierdzony przez Kongregację Obrzędów ... 21(1926) nr 12, s. 455.
- S.L., J.U., Gospody pomolimsja. Petersburg 1912 — 8(1913) nr 8, s. 219.
- Z. Skarzyński, Skarbiec chrześcijańskich służących. Warszawa 1914 — 9(1914) nr 2, s. 73—74.
- G. Szmyd, Liturgika katolicka (b.m. i roku wyd.) — 24(1929) nr 3, s. 94.
- G. Szmyd, Życie chrześcijanina z Chrystusem w Kościele i liturgii. Lwów 1937 — 32(1937) nr 8, s. 394.
- K. Thuille, Życie chrześcijanina w obrzędach Kościoła. Modlitewnik liturgiczny. Lwów—Warszawa 1925 — 20(1925) nr 6, s. 240—241.
- St. Tworowski, Ciebie Boga chwalimy (b.m. i roku wyd.) — 33(1938) nr 9, s. 445.
- Zapowiedź poprawionego wydania Rytuału Piotrkowskiego — 4(1909) nr 10, s. 69.

Odpowiedzi Redakcji:

- Ceremoniał powitania Naczelnika Państwa — 16(1921) nr 7, s. 87.
- O śpiewaniu w kościołach polskich hymnów narodowych — 8(1913) nr 4, s. 105—106.
- O wytwarzaniu i handlu dewocjonaliami i przedmiotami kultu religijnego — 33(1938) nr 5, s. 205.
- Zdejmowanie biretu podczas określonych czynności liturgicznych — 9(1914) nr 1, s. 47.

II. MISTERIUM EUCHARYSTII

A. MSZA ŚW.

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Pius X pż, Motu proprio „Sacrorum Antistitum” — 5(1910) nr 10, s. 265—283.

Kongregacja dla Kościoła Wschodniego:

W sprawie zbierania stypendiów mszalnych — 25(1930) nr 4, s. 105—106.

Kongregacja dla Sakramentów:

Binacja w święta zniesione — 29(1934) nr 9, s. 389.

Hostie pieczone przed dwoma albo trzema miesiącami — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” 1(1919) nr 1, s. 2.

— Msza bez ministranta — 7(1912) nr 1, s. 30.

— Msza w domu prywatnym „ex iustis et rationabilibus causis” — 8(1913) nr 2, s. 55.

— Msza w domu prywatnym „per modum actus” — 11(1916) nr 4, s. 104.

— Msza w domu przy zwłokach zmarłego — 21(1926) nr 11, s. 405.

— Msza w kaplicach prywatnych — 7(1913) nr 6, s. 172—173.

— Odprawianie Mszy św. przez kapłanów-sanitariuszy i kapłanów-żołnierzy — 10(1915) nr 10, s. 184.

Kongregacja Konsystorialna:

— Udzielanie indultów na msze wotywnie — 5(1910) nr 10, s. 296.

Kongregacja Rozkrzewiania Wiary:

— Korzystanie z przywileju trzech mszy w Dniu Zadusznym przez kapłanów obrządków wschodnich — 11(1916) nr 7, s. 216.

Kongregacja Soboru:

— Binacja i festa supressa — 2(1907) nr 2, s. 45—46.

— Obowiązek mszy za parafian w Środę Popielcową — 10(1915) nr 5—6, s. 123.

— Obowiązek mszy za parafian w uroczystość zniesioną — 9(1914) nr 2, s. 72.

— Stypendia mszalne — 2(1907) nr 8, s. 217.

— Trzy msze w Dniu Zadusznym — 11(1916) nr 4, s. 105.

Kongregacja Świętych Obrzędów:

— Binacja w Wielki Czwartek — 16(1921) nr 9, s. 106.

— Czytanie przez wiernych podniesionym głosem kanonu i słów konsekracji podczas Mszy św. — 17(1922) nr 10, s. 174.

Czy wolno w bursę zbierać jałmużnę — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” 1(1919) nr 9, s. 76.

Decretum de qualitate Missae ad indulgentiam altaris privilegiati lucranda — 8(1913) nr 5, s. 147.

— Ewangelia na końcu Mszy św. — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” 1(1919) nr 1, s. 3 oraz:

MPP 17(1922) nr 8, s. 139—140; nr 10, s. 174.

- Formularz mszalny w I Piątek miesiąca — 17(1922) nr 10, s. 173—174.
- Formularz mszy odprawianej przez kapelanów wojskowych lub kapłanów jeńców — 10(1915) nr 12, s. 255.
- Formularz mszy żałobnej, gdy ciało nie zostało jeszcze pochowane — 17(1922) nr 10, s. 173.
- Ilość mszy i intencji w Dniu Zadusznym — 12(1917) nr 5, s. 136.
- Imię biskupa w kanonie mszalnym — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” 1(1919) nr 9, s. 75.
- Kolekta „pro eligendo novo episcopo” — 5(1910) nr 10, s. 296.
- Komemoracja we mszy rogacyjnej — 17(1922) nr 20, s. 173.
- Komunia ministranta podczas Mszy św. — 6(1911) nr 8, s. 262; 11(1916) nr 4, s. 104.
- Konkurencja wotywy i mszy żałobnej z mszą niedzielną — 8(1913) nr 2, s. 56.
- Modlitwa „Fidelium” we mszach ferialnych odprawianych wobec Najśw. Sakramentu — 11(1916) nr 4, s. 104.
- Modlitwy Leona XIII po mszy czytanej — 6(1911) nr 8, s. 262.
- Modlitwy po Mszy św. czytanej — 11(1916) nr 8, s. 242—243.
- Msza de festo w uroczystości zniesione — 5(1910) nr 10, s. 296.
- Msza in anniversario electionis seu translationis Episcopi — 5(1910) nr 8, s. 213—214.
- Msza o Matce Bożej w sobotę — 8(1913) nr 2, s. 56.
- Msza o uroczystości lokalnej — 17(1922) nr 10, s. 173.
- Msza prywatna w wigilie św. Apostołów: Macieja, Mateusza, Piotra i Pawła, Tomasza oraz Jana Chrzyciela — 8(1913) nr 2, s. 56.
- Msza śpiewana za zmarłych — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 75.
- Msza wobec ciała w Dzień Zaduszny — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 75.
- Msza wotywna o Najśw. Sercu Pana Jezusa — 21(1926) nr 6, s. 217.
- Msza żałobna w 3-ci, 7-my i 30-ty dzień po otrzymaniu wiadomości o śmierci — 17(1922) nr 10, s. 173.
- Msza żałobna z racji przeniesienia zwłok do ostatecznego grobu — 17(1922) nr 8, s. 129.
- Obowiązek odmawiania preces post missam — 11(1916) nr 4, s. 105.
- Obrzęd ofiarowania we Mszy św. — 5(1910) nr 3, s. 62.
- Odmawianie modlitw nakazanych po Mszy św. — 8(1913) nr 8, s. 218.
- Odpowiedzi wiernych na wezwania celebransa podczas Mszy św. — 17(1922) nr 10, s. 174.
- O Mszy i komunii wobec wystawionego Najśw. Sakramentu — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” 1(1919) nr 9, s. 76.
- O Mszy ślubnej — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” — 1(1919) nr 4, s. 33—34.
- O mszy wotywniej uroczystej na cześć Najśw. Sakramentu — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 74—75.
- O obowiązku odprawiania na portatylu — 5(1910) nr 8, s. 213.
- Oratio imperata pro re gravi — 10(1915) nr 6—7, s. 123.
- Prefacje: żałobna i na uroczystość św. Józefa — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” 1(1919) nr 8, s. 66—67.
- Przedłużenie przywileju odprawiania Mszy św. żałobnej 3 razy w tygodniu w święta rytu zdwojonego — 29(1934) nr 1, s. 2.
- Trzy Msze św. w Dzień Zaduszny — 10(1915) nr 11, s. 228—229.

W sprawie Mszy św. polowej — 29(1934) nr 7, s. 290—291.

Variationes faciendae in rubricis Breviarii et Missalis Romani — 33(1938) nr 12, s. 555—557.

— Wotywa de propagatione fidei i czas jej odprawiania — 17(1922) nr 5, s. 83.

— Wyjaśnienie niektórych rubryk mszy wotywnych i żałobnych — 8(1913) nr 4, s. 114—115.

Zakaz używania gramofonu podczas czynności liturgicznych — 5(1910) nr 4, s. 84.

Kongregacja Świętego Oficjum:

Decretum circa missas trigenarias Gregorianas et altaria item Gregoriana — 8(1913) nr 4, s. 114.

Decretum seu declaratio circa formulam orationis „Obsecro Te” post Missam recitandam — 8(1913) nr 5, s. 148.

Praxis quam dicunt „quadraginta quatuor Missarum” reprobatur — 29(1934) nr 6, s. 244.

Zasady, którymi winni się rządzić Ordynariusze przy staraniach o dyspensę od postu eucharystycznego dla kapłanów przed odprawianiem Mszy św. — 28(1933) nr 2, s. 46—47.

Papieska Komisja dla autentycznego wyjaśniania Kodeksu:

Obowiązek Mszy św. za parafian — 17(1922) nr 10, s. 175.

Rozporządzenia diecezjalne:

— Binacja w niedziele i święta de praecepto — 17(1922) nr 3, s. 49; 4(1909) nr 11, s. 274.

— Binacja w Niedzielę Palmową — 26(1931) nr 3, s. 107.

Binacje w niedziele i święta uroczyste — 33(1938) nr 8, s. 368.

— Codzienne odprawianie Mszy św. przez proboszczów — 19(1924) nr 10, s. 302.

— Czytanie perykop mszalnych z ewangeliczki wg tłumaczenia ks. Szczepańskiego — 12(1917) nr 12, s. 295.

— Indult na msze żałobne — 13(1918) nr 12, s. 230—231.

Intencje modlitw po Mszy św. — 25(1930) nr 9, s. 279.

— Konieczność posiadania „liber stipendiorum” — 7(1912) nr 10, s. 242.

— Modlitwa Benedykta XV o pokój, wezwania do Matki Bożej i świętych polskich dodawane do modlitwy odmawianej na końcu Mszy św. — 10(1915) nr 11, s. 201.

— Modlitwy nakazane i modlitwy z ludem po kazaniu z racji kongresu pokojowego i ustalanych na nim granic Polski — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” 1(1919) nr 2, s. 10—11.

— Modlitwy nakazane na intencję konkordatu ze Stolicą Apostolską — 16(1921) nr 7, s. 68.

— Modlitwy nakazane „pro congregatione et familia” — 26(1931) nr 5, s. 148.

— Modlitwy o pokój odmawiane podczas wojny — 10(1915) nr 11, s. 200.

— Modlitwy „pro quacumque necessitate” i suplikacje „Święty Boże” z racji wojny — 9(1914) nr 8, s. 264.

— Msza św. poranna dla młodzieży szkolnej w niedziele — 25(1930) nr 9, s. 280.

— Obowiązek Mszy św. za parafian w filiach sui iuris — 7(1912) nr 9, s. 222.

— Pozwolenie na odprawianie Rorat podczas całego Adwentu — 5(1910) nr 11, s. 314.

Przywilej odprawiania mszy żałobnej — 23(1928) nr 10, s. 296—297.

— Stała godzina odprawiania Mszy św. w dni powszednie — 4(1909) nr 11, s. 273.

- Uchwała o pieśniach mszalnych — 11(1916) nr 10, s. 296; 18(1923) nr 10, s. 189.
- Udzielenie dziekanom władzy zezwalania na binację podczas wojny — 10(1915) nr 11, s. 199.
- W sprawie drugiej Mszy św. w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego — 28(1933) nr 4, s. 146.
- W sprawie mszy recytowanych — 29(1934) nr 7, s. 291.
- W sprawie odprawiania jednej Mszy św. w uroczystość Bożego Narodzenia na intencję chorych — 29(1934) nr 12, s. 534—535.
- Wino i hostia jako materia Eucharystii — 4(1909) nr 1, s. 37; 9(1914) nr 3, s. 82; 10(1915) nr 1, s. 21; 16(1921) nr 4, s. 41; 18(1923) nr 3—4, s. 62.
- Wotywa pro fidei propagatione w dniu 17 czerwca — 25(1930) nr 5, s. 137.
- Wystawienie Najśw. Sakramentu podczas Mszy św. — 33(1938) nr 12, s. 559.
- Zakaz samowolnego podnoszenia stypendiów mszalnych — 11(1916) nr 4, s. 103.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

- Borniński P., O prawidłowym obchodzeniu uroczystości zniesionych — 7(1912) nr 3, s. 77—81.
- Charszewski I., Dlaczego często tak mało pożytku z codziennego odprawiania Mszy świętej? — 3(1908) nr 8, s. 191—194; nr 9, s. 223—226; nr 12, s. 317—321; 4(1909) nr 2, s. 48—52.
- Chrzanowski Wł., Msza św. sprowadza na ziemię Chrystusa — 34(1939) nr 5, s. 244—246.
- Tenże, Na Mszy — 34(1939) nr 6, s. 308—309.
- Tenże, Obecność Jezusa w Przenajświętszym Sakramencie — 34(1939) nr 3, s. 166—168.
- Tenże, „To czyńcie na moją pamiątkę” — 34(1939) nr 1, s. 24—26.
- Tenże, Ustanowienie Przenajświętszego Sakramentu — 33(1938) nr 12, s. 586—588.
- Lasocki I., Parę uwag o binacji Mszy świętej — 5(1910) nr 8, s. 212—213.
- Figielski St., Streszczenie referatu Ks. J. Michalaka nt. celebracji mszalne, w: Kurs teologiczny dla kapłanów diecezji płockiej — 25(1930) nr 7, s. 231—238.
- Jezusek W., Odprawianie Mszy św. poza kościołem lub oratorium — 19(1924) nr 10, s. 280—281.
- Michalak J., O Mszach uroczystych odprawianych w niedzielę — 11(1916) nr 1, s. 33—35.
- Tenże, O wotywach i mszach żałobnych — 39(1935) nr 11, s. 506—511.
- Nowowiejski A. J., Msza wieczernikowa — 14(1919) nr 2, s. 21—27; nr 3, s. 41—44.
- Tenże, Pasterskie uwagi o Mszy św. — 1(1906) nr 10, s. 276.
- Tenże, Wosku a nie stearyny w liturgii używać należy — 1(1906) nr 7, s. 195—196.
- Tenże, Odpowiedź Kongr. Obrz. w sprawie śpiewu przez niewiasty części stałych Mszy św. a także hymnów i pieśni w j. ludowym — 3(1908) nr 3, s. 117.
- Rościszewski J., O korporale — 7(1912) nr 11, s. 287—288.
- s., Patena przy rozdawaniu Komunii św. — 27(1932) nr 3, s. 108—109.

Redakcja:

- Chłopiec do Mszy św. — 9(1914) nr 7, s. 237.
- Formularze mszalne o NMP — 5(1910) nr 4, s. 83.
- Msza św. polowa — 23(1928) nr 11, s. 333—335.

- Nowe wydanie typiczne mszału — 17(1922) nr 1, s. 1—14.
 O czystość wina i mąki pszennej do Mszy św. — 33(1938) nr 12, s. 578—579.
 Wino mszalne — 3(1908) nr 3, s. 120.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Autorzy indywidualni:

- Charszewski I., Kowalski K., Homilie i kazania na wszystkie niedziele i święta całego roku. Płock 1907 — 3(1908) nr 9, s. 243—244.
 Nowowiejski A. J., Ottonówna, Podlaskie „Hospody pomyłuj”. Kraków 1918 — 14(1919) nr 9, s. 179.
 Tenże, Szczepański W., Ewangelie na każdy dzień roku kościelnego. Kraków 1917 — 12(1917) nr 12, s. 311.

Redakcja:

- Wł. Hozakowski, Dzieje Mszy św. Poznań 1914 — 9(1914) nr 2, s. 73; 29(1934) nr 6, s. 284.
 Wł. Hozakowski, Wykład Mszy świętej. Poznań 1914 — 9(1914) nr 3, s. 123.
 P. Kubicki, Żywe słowo na ambonie i poza amboną, T. 1. Sandomierz 1937 — 32(1937) nr 10, s. 497—498.
 R. Madera, Z powrotem do Mszy św. Z niem. przeł. Ks. J. Janus T. J. Kraków 1938 — 33(1938) nr 10, s. 503.
 J. Michalak, Modlitwy mszalne zastosowane do głośnego odmawiania podczas Mszy św. Płock wyd. II 1934 — 29(1934) nr 6, s. 283.
 Msza święta — miesięcznik liturgiczny. I i II zeszyt wyd. Seminarium Zagraniczne w Potulicach — 31(1936) nr 4, s. 187.
 Wł. Muchowicz, Przenajświętsza Ofiara. Lwów 1930 — 26(1931) nr 1, s. 26.
 Nowa edycja mszału rzymsko-słowiańskiego — 22(1927) nr 5, s. 192.
 A. J. Nowowiejski, Msza w okresie przednicejskim. Lwów 1922 — 17(1922) nr 11, s. 214.
 A. J. Nowowiejski, Synaxis czyli Msza święta. Płock 1925 — 20(1925) nr 8, s. 318—319.
 G. Szmyd, Mszał szkolny na niedziele i święta (b.m. i roku wyd.) — 34(1939) nr 2, s. 109.
 Wł. Vrana, Egzorty niedzielne, świąteczne i przygodne dla młodzieży szkolnej. Kraków 1910 — 5(1910) nr 10, s. 301.
 Zapowiedź nowego wydania mszału — 5(1910) nr 3, s. 61—62.

Odpowiedzi Redakcji:

- Aplikacja Mszy św. w święta zniesione — 29(1934) nr 2, s. 95.
 Co do klękania celebransa podczas śpiewu „et incarnatus” — 32(1937) nr 4, s. 187.
 Co do Mszy głównej w dniu 3 Maja — 32(1937) nr 4, s. 189.
 Formularz mszalny w uroczystość Opatrzności Bożej — 8(1913) nr 8, s. 220.
 Formularz mszalny w uroczystość rytu zdwojonego — 7(1912) nr 3, s. 97.
 „Justa de causa” co do czytania Mszy św. żałobnej w święta zdwojone — 32(1937) nr 4, s. 188.
 — Komunia całej parafii na zakończenie wizytacji biskupiej — 5(1910) nr 3, s. 64.
 — Ministranci mogą służyć boso — 12(1917) nr 8, s. 227.
 Missale Gothicum. Wyd. Mohlberg (b.m. i roku wyd.) — 26(1931) nr 1, s. 28.
 Missale Romanum. Editio typica — 15(1920) nr 11, s. 150.
 — Modlitwy nakazane przez Leona XIII — 6(1911) nr 12, s. 387.

- Modlitwy za zmarłych we Mszy św. — 7(1912) nr 12, s. 330—331.
- Msza czytana żałobna w trzy dni w tygodniu — 27(1933) nr 5, s. 229.
- Msza pogrzebowa, msza żałobna śpiewana i off. defunctorum — 8(1913) nr 6, s. 176.
- Msze pro defunctis mogą być odprawiane przy każdym ołtarzu — 8(1913) nr 8, s. 220.
- Msza śpiewana — wyjaśnienie niektórych rubryk mszalnych — 6(1911) nr 9, s. 300—301.
- Msza św. śpiewana za zmarłych — 7(1912) nr 4, s. 122.
- Msza za parafian w dzień św. Macieja 25 lutego — 27(1932) nr 3, s. 133.
- Msza za parafian w uroczystość patrona miejsca 31(1936) nr 8, s. 381.
- Msze żałobne prywatne i uprzywilejowane — 9(1914) nr 3, s. 128—129.
- Msze żałobne w okresie W. Postu — 9(1914) nr 2, s. 77.
- Obowiązek odmawiania „oratio imperata” w środy i soboty — 27(1932) nr 2, s. 86.
- Odpowiedź „Amen” przy Komunii świętej — 2(1907) nr 3, s. 83.
- Odprawianie sumy śpiewanej w uroczystości i mszy czytanej w niedziele — 30(1935) nr 10, s. 479.
- O zmęczeniu celebransa i przysługujących mu wówczas możliwościach adaptacji obrzędów mszalnych — 27 (1932) nr 2, s. 87.
- Patena przy Komunii św. wiernych — 27(1932) nr 2, s. 87.
- Przywilej mszy żałobnych oraz wotywy o Najśw. Sercu Pana Jezusa — 7(1912) nr 5, s. 153.
- Przywilej ołtarza za zmarłych — 8(1913) nr 2, s. 61.
- Sposób przyjmowania Komunii św. — 5(1910) nr 7, s. 184.
- Wino mszalne — 29(1934) nr 1, s. 48.
- W sprawie ablucji po dwóch mszach św. — 33(1938) nr 12, s. 599.
- W sprawie binacji Mszy św. i nauk dla młodzieży szkolnej — 33(1938) nr 12, s. 600.
- W sprawie modlitw po mszy czytanej — 33(1938) nr 12, s. 600.
- W sprawie stypendium za msze binowane — 33(1938) nr 12, s. 599—600.
- Wyjaśnienie niektórych rubryk mszalnych — 4(1909) nr 10, s. 264.
- Zakaz odprawiania mszy żałobnych w wigilie uroczystości — 10(1915) nr 9, s. 159.

B. KULT EUCHARYSTII

Dokumenty

Stolica Apostolska:

- Pius X, Bulla o przyjmowaniu przez wiernych obrządku wschodniego Komunii św. — 7(1912) nr 10, s. 266.
- Mowa podczas Konsystorza w dn. 27.XI.1911 r. — 7(1912) nr 1, s. 28—30. Fragment dot. kultu Eucharystii.
- Benedykt XV, Wezwanie do Komunii Generalnej w drugą rocznicę wybuchu wojny (30.VII.1916 r.) — 11(1916) nr 7, s. 199.
- Pismo kard. Gaspari z dn. 26.VI.1916 r. w sprawie Komunii Generalnej — 11(1916) nr 7, s. 222.
- Zniesienie postu eucharystycznego dla rannych żołnierzy — 10(1915) nr 1, s. 23.
- Pius XI, Zarządzenie Ojca św. w sprawie Komunii św. w Sowietach — 29(1934) nr 10, s. 438.

Kongregacja dla Sakramentów:

- Dekret „*Quam singulari*” z 28.VIII.1910 r. o wieku dzieci, w którym należy je dopuszczać do Pierwszej Komunii św. — 5(1910) nr 9, s. 219—227.
- Dyspensa od postu eucharystycznego — 32(1937) nr 3, s. 98; 32(1937) nr 12, s. 552.
- Instrukcja o administrowaniu i przechowywaniu Najśw. Sakramentu — 24(1929) nr 12, s. 353, 359—362; 33(1938) nr 6, s. 263; 33(1938) nr 8, s. 356—364.
- W sprawie używania pateny przy udzielaniu Komunii św. — 26(1931) nr 6, s. 196.
- Zezwolenie na prywatne zanoszenie chorym Najśw. Sakramentu — 8(1913) nr 2, s. 56.
- Zezwolenia na udzielenie Wiatyku żołnierzom idącym do bitwy — 10(1915) nr 10, s. 184.

Kongregacja dla Spraw Zakonników:

- Komunia św. dla chorych zakonnic w klasztorach o klauzurze papieskiej — 7(1912) nr 10, s. 266.

Kongregacja Soboru:

- Dekret ... o codziennym przyjmowaniu Komunii świętej — 1(1906) nr 2, s. 54.
- Udzielanie Komunii wielkanocnej w kościołach nieparafialnych — 8(1913) nr 2, s. 56.

Kongregacja Świętych Obrzędów:

- Błogosławieństwo po Komunii św. — 5(1910) nr 10, s. 297.
- Błogosławieństwo Najśw. Sakr. w drzwiach kościoła po procesji eucharystycznej — 5(1910) nr 10, s. 297.
- Ilość świec woskowych przy wystawieniu Najśw. Sakramentu — 5(1910) nr 10, s. 296—297.
- Komunia św. podczas Pasterki — 16(1921) nr 9, s. 106.
- Instrukcja o Komunii św. udzielanej kilku chorym razem — 24(1929) nr 3, s. 70—71.
- Komunia przed i po Mszy św. — 2(1907) nr 2, s. 46.
- O częstej Komunii św. dzieci i chorych — 2(1907) nr 2, s. 46.
- Pismo do ordynariuszów diecezji w sprawie postu eucharystycznego — 18(1923) nr 5, s. 75—76.
- Sposób udzielania błogosławieństwa Najśw. Sakramentem — 5(1910) nr 10, s. 296.
- Wyjaśnienie wątpliwości dotyczących ceremonii podczas celebry biskupiej wobec wystawionego Najśw. Sakramentu — 8(1913) nr 4, s. 116.
- Wystawienie Najśw. Sakramentu bezpośrednio po Mszy św. — 6(1911) nr 8, s. 262.

Papieska Komisja dla autentycznego wyjaśniania Kodeksu:

- O przechowywaniu i czci Najśw. Sakramentu — „*Dodatek do Mies. Past. Pl.*” 1(1919) nr 10, s. 81.
- Wystawienia Najśw. Sakr. w monstrancji w Boże Ciało i oktawę uroczystości — 17(1922) nr 10, s. 176.

Konferencja Episkopatu Polski:

- Statut Krucjaty Eucharystycznej Dzieci w Polsce przyjęty przez Ich Ekscelencje Księża Biskupów na Konferencji Episkopatu dnia 15 grudnia 1937 r. — 33(1938) nr 2—3, s. 97—98.

Rozporządzenia diecezjalne:

- Czas Komunii wielkanocnej — 26(1931) nr 2, s. 36.
Do wszystkich Księży Prefektów w sprawie organizacji krucjaty Eucharystycznej — 29(1934) nr 10, s. 445.
- Dzień Eucharystyczny w diecezji płockiej — 19(1924) nr 10, s. 290—291; nr 11, s. 341.
- Komunia Generalna dzieci i obrzędy z nią związane — 5(1910) nr 11, s. 314.
List Pastorski o Komunii św. dzieci — 30(1935) nr 8, s. 338—339.
O wykonaniu dekretu Św. Kongregacji Sakramentów o strzeżeniu Przenajśw. Sakramentu — 33(1938) nr 10, s. 451.
- Pozwolenie na codzienne błogosławieństwo Najśw. Sakramentem w puszcze na czas wojny — 9(1914) nr 8, s. 264.
Program uroczystości Eucharystycznej w dniu 15.IX. dla miasta Płocka — 7(1912) nr 9, s. 222—223.
- Przygotowanie dzieci do pierwszej spowiedzi i Komunii św., oraz bierzmowania — 5(1910) nr 8, s. 202—208; nr 10, s. 284—285.
Rozporządzenie o Czerdziestogodzinnym Nabożeństwie — 4(1909) nr 11, s. 280—285.
- Udzielanie Komunii św. w niedziele i uroczystości — 8(1913) nr 7, s. 185.
- Urozmaicenie w odprawianiu nabożeństw adoracyjnych — 18(1923) nr 10, s. 190.
- Uzupelnienie do listu Biskupa Nowowiejskiego o nauczaniu z 8.VIII.1910 r. w związku z dekretem Kongregacji Sakramentów „Quam singulari” — 5(1910) nr 10, s. 284—286.
W sprawie „Krucjaty Eucharystycznej” — 30(1935) nr 10, s. 437—438.
- W sprawie terminów nabożeństwa 40-godzinnego obowiązujących w diecezji od 1910 r. — 19(1924) nr 11, s. 341—342.
Wskazówki dla przyjmowania dzieci do Komunii uroczystej — 7(1912) nr 10, s. 244—245.
Wskazówki dla przyjmowania dzieci do pierwszej Komunii świętej — 7(1912) nr 10, s. 243—244.
- Wykonanie zaleceń duszpasterskich odnośnie do dni eucharystycznych w parafiach — 20(1925) nr 4, s. 164.
- Zarządzenie Biskupa Płockiego w sprawie lampki wiecznej przed Najśw. Sakramentem — 11(1916) nr 4, s. 103.
Zmiana terminów czterdziestogodzinnych nabożeństw — 21(1926) nr 12, s. 455; 29(1934) nr 2, s. 55.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

- Błachut A., Niektóre duchowe korzyści dla parafian z powodu zaprowadzenia wspólnej adoracji Najświętszego Sakramentu raz na miesiąc pod przewodnictwem Kapłana — 3(1908) nr 3, s. 108—111.
- Borniński P., O trzydniowym nabożeństwie — 2(1907) nr 7, s. 187—189.
- Tenże, W sprawie Czerdziestogodzinnego Nabożeństwa — 6(1911) nr 2, s. 44—46.
- Bernatowicz St., Nabożeństwo adoracyjne i potrzeba reformy tegoż — 14(1919) nr 5, s. 83—85.
- Charszewski I., Rażący błąd w pieśni — 2(1907) nr 2, s. 43—44.
- Tenże, Ustanowienie Przenajświętszego Sakramentu — 33(1938) nr 12, s. 586—588.
- Dulczewski St., Adoracja miesięczna — 33(1938) nr 4, s. 162; nr 5, s. 217—218; nr 6, s. 286; nr 7, s. 345—346; nr 9, s. 422; nr 11, s. 521—522.
- „Em.”, Dzień Eucharystyczny Młodzieży w Goworowie — 30(1935) nr 7, s. 329—330.

- Kaczmarek Cz., Adoracja Przenajświętszego Sakramentu — 33(1938) nr 1, s. 46—47; nr 2/3, s. 122—123.
- Mariański B., Amen Jezus — 1(1906) nr 8, s. 216—217.
- Mercier., Patrzenie na Hostię — 7(1912) nr 2, s. 47—48.
- Modzelewski A., Święta Kongregacja Odpustów i świętych relikwii — 2(1906) nr 2, s. 67.
- Nowowiejski A. J., Czujność pasterska względem dzieci komunikujących, które jeszcze nie ukończyły nauki katechizmu większego — 7(1912) nr 10, s. 245—247.
- Tenże, Daleka krewna panien „głupich” — 1(1906) nr 2, s. 50—52.
- Tenże, Dzień Eucharystyczny w diecezji naszej — 17(1922) nr 4, s. 68—69.
- Tenże, Dzień Eucharystyczny — 19(1924) nr 10, s. 290—291.
- Tenże, O parafiach eucharystycznych — 5(1910) nr 10, s. 292—294.
- Tenże, Post sakramentalny i komunია wielkanocna — 1(1906) nr 19, s. 273—274.
- Okólski M., Bractwo Najświętszego Sakramentu w diecezji naszej — 21(1926) nr 10, s. 366—370.
- Tenże, Dekanalny Kongres Eucharystyczny w Mławie — 25(1930) nr 10, s. 337—339.
- Tenże, Eucharystia dźwignią życia — 22(1927) nr 8, s. 279—281.
- Tenże, Kongres Eucharystyczny w Pułtusku — 26(1931) nr 10, s. 398—401.
- Tenże, O komunii dzieci, częstej komunii i ogólnej czci Najśw. Sakramentu — 25(1930) nr 1, s. 19—20.
- Tenże, Sprawozdanie za 1931 r. z rozwoju Stowarzyszeń Eucharystycznych w diecezji płockiej — 27(1932) nr 4, s. 148—153.
- Tenże, Z diecezjalnego Stowarzyszenia Pachołat Najświętszego Sakramentu — 26(1931) nr 2, s. 58—59.
- Tenże, Z życia eucharystycznego — 22(1927) nr 12, s. 412—414.
- Pęski A., „Tantum ergo Sacramentum veneremur cernui” — 20(1925) nr 12, s. 448—451.
- Relita, Rzym a Komunia św. dzieci (1910—1935) — 30(1935) nr 9, s. 390—392.
- Szelążek A., Odpowiedź na jakoby rażący błąd w pieśni „Chwała i dziękczynienie” — 2(1907) nr 7, s. 191.

Redakcja:

- Charakter obowiązujący dekretów o Komunii codziennej — 4(1909) nr 8, s. 205—206.
- Czem jest dziecko w siedmiu latach (Przyczynek do spowiedzi i Komunii św. dzieci siedmioletnich) — 8(1912) nr 2, s. 41—42.
- Czterdziestogodzinne nabożeństwo w bazylice katedralnej — 25(1930) nr 1, s. 32.
- Czterdziestogodzinne nabożeństwo w kościele św. Bartłomieja — 30(1935) nr 3, s. 141.
- Czterdziestogodzinne nabożeństwo w Lekowie — 24(1929) nr 4, s. 118—119.
- Dzień Eucharystyczny w Bielsku — 25(1930) nr 6, s. 200—201.
- Dzień Eucharystyczny w Gostyninie — 32(1937) nr 7, s. 350—351.
- Dzień Eucharystyczny w Imielnicy — 25(1930) nr 8, s. 271—272.
- Dzień Eucharystyczny w parafii Proboszczewice — 25(1930) nr 11, s. 369—370.
- Dzień Eucharystyczny w parafii św. Bartłomieja — 32(1935) nr 6, s. 301—302.
- Dzień Eucharystyczny w Płocku — 23(1928) nr 10, s. 319.
- Dzień Eucharystyczny w Sierpcu — 28(1933) nr 10, s. 445—446.
- Dzień Eucharystyczny w Zagrobie — 25(1930) nr 9, s. 303.
- Dzień Pierwszej Komunii św. u emigrantów polskich — 18(1923) nr 2, s. 39—40.
- Echa Dnia Eucharystycznego w Pałukach — 24(1929) nr 5, s. 154—155.
- Eucharystia i nauczanie katechizmu — 11(1916) nr 8, s. 226—227.

- Generalna Komunia św. dzieci całego świata — 30(1935) nr 7, s. 320.
- Godzina adoracyjna podczas Mszy św. — 8(1914) nr 7, s. 236—237.
- „Godzina Święta” w bazylice katedralnej — 28(1933) nr 4, s. 176.
- „Godzina Święta” w bazylice św. Piotra — 28(1933) nr 4, s. 169.
- Jeszcze o Komunii św. częściej i codziennej — 6(1911) nr 6, s. 176—184.
- Katolickie Stowarzyszenie Kobiet (...) w hołdzie Chryst. Euchar. — 33(1938) nr 7, s. 305—331.
- Komunia św. w Wielką Sobotę — 9(1914) nr 5, s. 187.
- Kongres kapłanów włoskich adoratorów Najśw. Sakramentu — 8(1913) nr 12, s. 321.
- List pewnego proboszcza z diec. Metz (...) do swego przyjaciela — 8(1913) nr 12, s. 307—308.
- O Komunii dzieci — 6(1911) nr 11, s. 355—357.
- O „Krucjatę Eucharystyczną” w szkołach — 29(1934) nr 5, s. 205.
- O wystawieniu Najśw. Sakramentu — 33(1938) nr 10, s. 463—466.
- Pachołeta Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie — 11(1916) nr 10, s. 280—284.
- Parafia eucharystyczna we Francji — 6(1916) nr 11, s. 349—351.
- Pierwsza Komunia św. 400 dzieci w Farze — 11(1916) nr 6, s. 193.
- Pierwsza Komunia św. 700 dzieci w Bazylice Katedralnej w Płocku — 6(1911) nr 6, s. 183.
- Post eucharystyczny chorych — 6(1911) nr 6, s. 174—175.
- Postawa chóru i wiernych podczas okadzania Najśw. Sakramentu we Mszy św. — 5(1910) nr 3, s. 62.
- Procesja Bożego Ciała w Płocku w r. 1915 — 10(1915) nr 6—7, s. 123.
- Prywatna adoracja Najświętszego Sakramentu — 10(1915) nr 6—7, s. 97—98.
- Publiczna adoracja pod koniec Roku Jubileuszowego — 29(1934) nr 2—3, s. 49.
- Spowiedź i Pierwsza Komunia — obowiązek na dziecku ciężący — 6(1911) nr 6, s. 172—173.
- Stowarzyszenie dzieci adorujących — 6(1911) nr 8, s. 260—261.
- Stowarzyszenie młodzieży do Komunii św. uczęszczającej — 6(1911) nr 6, s. 173—174.
- Tematy kazań podczas 40-godzinnej Nabożeństwa — 5(1910) nr 3, s. 52.
- Umbraculum podczas kazania przy wystawionym Najśw. Sakramencie — 4(1909) nr 5, s. 137.
- W sprawie „Dni Eucharystycznych” — 32(1937) nr 5, s. 117—119.
- W sprawie kół szkolnych Krucjaty Eucharystycznej w szkołach powszechnych — 33(1938) nr 2—3, s. 98—99.
- Zmiany w obrzędach Komunii św. poza Mszą św. — 9(1914) nr 5, s. 187.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Autorzy indywidualni:

- Charszewski I., Al. Syski, Błogosławiona Imelda. Cudowne dziewczę eucharystyczne. Włocławek 1928 — 24(1929) nr 4, s. 125.
- Nowowiejski A. J., Cześć i wynagrodzenie. Modlitwy do adoracji Przenajśw. Sakramentu i do komunii wynagradzającej. Zestawił Ks. J. W. TJ, Kraków 1917 — 12(1917) nr 11, s. 290.
- Nowowiejski A. J., J. G., Dziecko eucharystyczne. Płock 1916 — 11(1916) nr 8, s. 244.
- Nowowiejski A. J., Głos Eucharystyczny — 13(1918) nr 2, s. 54—55.
- Nowowiejski A. J., Pierwsza Komunia św., Warszawa 1914 — 6(1914) nr 5, s. 192.
- Pęski A., M. Meschler, Na przyjęcie Pana. Nauka o Najśw. Sakramencie w modlitwach i rozważaniach. Kraków 1914 — 11(1916) nr 3, s. 92—93.

Rościszewski J., Kazania eucharystyczne na 40-godzinne nabożeństwo. Cz. 1 przez Ks. Abpa Szymona Aichnera. Z j. niem. przeł. i wyd. Ks. T. Wrzesiński (b.m. i r. wyd.) — 33(1938) nr 6, s. 302.

Redakcja:

Adoracja Przenajświętszego Sakramentu. Miesięcznik pod red. Ks. M. Jeża. Kraków — 6(1911) nr 2, s. 70; 9(1914) nr 1, s. 45; nr 2, s. 75—76.

12 broszurek wydanych w Galicji nt. czci N. Sakr. i częstej Komunii św. — 6(1911) nr 5, s. 164—165.

Dzieci Boże. Czytanka o Komunii i Krucjacie Eucharystycznej. Wyd. Ks. Fr. Dobrowolski. Katowice 1931 — 26(1931) nr 12, s. 482.

J. Kajdos, Pamiątka Pierwszej Komunii świętej dla dzieci szkolnych. Kraków 1909 — 5(1909) nr 7, s. 182.

„Orędowniczek” i „Mały Orędowniczek” oficjalnymi organami Krucjaty Eucharystycznej — 33(1938) nr 8, s. 392.

Powitanie Pana Jezusa w Komunii św., Warszawa 1911 — 6(1911) nr 10, s. 325.

Z. Skarżyński, Akty przed i po Komunii Świętej dla dzieci (b.m. i r. wyd.) — 8(1913) nr 8, s. 219.

Z. Skarżyński, Przygotowanie i dziękczynienie do Komunii świętej (b.m. i r. wyd.) — 8(1913) nr 8, s. 219.

A. Warol, Podręcznik kaznodziejski na 40-godzinne nabożeństwo. Poznań 1913 — 8(1913) nr 2, s. 60.

B. Żychliński, Słowo do dzieci. Przewodnik do częstej Komunii św. Poznań 1914 — 10(1915) nr 10, s. 189.

B. Żychliński, Sześć nauk do pierwszej Komunii św. Poznań 1915 — 10(1915) nr 10, s. 189.

Odpowiedzi Redakcji:

— Cele nabożeństwa 40-godzinnego — 5(1910) nr 4, s. 86—87.

— Czas trwania adoracji Najśw. Sakr. w niedzielę — 6(1911) nr 3, s. 116.

— Czerdziestogodzinne nabożeństwo a obowiązek świętowania — 6(1911) nr 9, s. 301.

— Ilość świec ołtarzowych podczas nabożeństwa z wystawieniem Najśw. Sakr. — 12(1917) nr 8, s. 227.

— Miejsce udzielania Komunii św. w kościele — 32(1937) nr 4, s. 187—188.

— Nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakr. w rocznicę konsekracji kościoła — 8(1913) nr 8, s. 220.

— Nauka religii przed Komunią Generalną — 11(1916) nr 9, s. 272—273.

— Nieszpory w dniu Adoracji — 6(1911) nr 3, s. 116.

O strzeżeniu kluczyka do tabernakulum — 33(1938) nr 12, s. 601.

— Puryfikacja puszek po udzieleniu Komunii św. — 12(1917) nr 8, s. 227.

— Sprostowanie w sprawie błogosławieństwa po udzieleniu Komunii św. — 6(1911) nr 3, s. 115.

— Udzielanie Komunii św. coram expositio SSmo Sacramento — 7(1912) nr 1, s. 33.

— Umbraculum podczas kazania coram expositio SSmo Sacramento — 10(1915) nr 5, s. 92.

— Ustawienie umbraculum na czas kazania wobec wystawionego Najśw. Sakramentu — 32(1937) nr 4, s. 187.

— Uzgodnienie z kierownictwem szkoły terminu przygotowania dzieci do I Kom. świętej — 15(1920) nr 4, s. 67.

— Wystawienie Najśw. Sakramentu po Mszy św. w niedzielę adoracyjną — 27(1932) nr 2, s. 86—87.

C. KONGRESY EUCHARYSTYCZNE

Gdzie się odbędą najbliższe Międzynarodowe Kongresy Eucharystyczne? — 33(1938) nr 6, s. 295.

Komitet Międzynarodowy Kongresów Eucharystycznych u Ojców św. — 28(1933) nr 12, s. 526—527.

Kongresy Eucharystyczne — 19(1924) nr 8, s. 205—207.

Międzynarodowe Kongresy Eucharystyczne i ku czci Chrystusa Króla — 28(1933) nr 10, s. 442.

Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Polsce — 25(1930) nr 12, s. 401—402.

— Spis miejscowości i dat dotyczących 24 Kongresów Eucharystycznych — 8(1913) nr 12, s. 322.

Sprawa Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego tematem obrad parlamentu francuskiego — 34(1939) nr 4, s. 209—210.

Kongresy Międzynarodowe

Amsterdam (1924 r.)

Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Amsterdamie — 19(1924) nr 8, s. 238—239.

Przygotowania do Konferencji w sprawie 27-go Kongresu Eucharystycznego w Amsterdamie — 19(1924) nr 4, s. 96—97.

— Ustalenie daty i miejsca 27-go Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego — 22—27.VII.1924 — Amsterdam.

Budapeszt (1938 r.)

Pierwszy Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny na Węgrzech — 30(1935) nr 8, s. 369.

Program Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Budapeszcie (25.V. 1938 r.) — 32(1937) nr 9, s. 433.

Udział Polski w Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w Budapeszcie (26—29.V.1938) — 33(1938) nr 2—3, s. 91—93.

Udział Polski w 34 Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym — 33(1938) nr 5, s. 232—233.

Z Kongresu Eucharystycznego w Budapeszcie — 33(1938) nr 6, s. 250—262.

Z okazji Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Budapeszcie — 33(1938) nr 5, s. 198.

Buenos Aires (1934 r.)

Kard. Pacelli legatem na Kongres Eucharystyczny w Buenos Aires — 29(1934) nr 7, s. 329.

Kolonia Polska w Brazylii a Kongres Eucharystyczny w Buenos Aires — 29(1934) nr 5, s. 223.

Przed Międzynarodowym Kongresem Eucharystycznym — 29(1934) nr 6, s. 247.
Wyjazd przedstawicieli Episkopatu Polski na Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny — 29(1934) nr 9, s. 423.

Z Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego — 29(1934) nr 10, s. 461—464.

Z obrad sekcji polskiej Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego — 29(1934) nr 12, s. 568—570.

Z okazji 32 Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Buenos Aires — 29(1934) nr 9, s. 390.

Dublin (1932 r.)

Polska pielgrzymka narodowa na Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Dublinie — 27(1932) nr 3, s. 132—133.

Polska Pielgrzymka Narodowa na 31 Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Dublinie — 27(1932) nr 1, s. 30.

Program 31 Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Dublinie od 22—26 czerwca 1932 r. — 27(1932) nr 5, s. 211—212.

Udział Polski w 31 Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w Dublinie od 22—26 czerwca 1932 r. — 27(1932) nr 4, s. 171—172.

Z Kongresu Eucharystycznego w Dublinie — 27(1932) nr 7, s. 291—293.

Kartagina (1930 r.)

Chrystusowi, Królowi panującemu nad narodami, pokłon oddajemy. (Z okazji Kongresu Eucharystycznego w Kartaginie: 7—11.V.1930 r.) — 25(1930) nr 5, s. 133—134.

Odezwa Komitetu organizacyjnego Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Kartaginie w roku 1930 — 25(1930) nr 3, s. 90.

— Uroczyste nabożeństwo w Diecezji Płockiej z racji Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Kartaginie — 25(1930) nr 4, s. 111.

Kolonia (1909 r.)

Nowowiejski A. J., Kongres Eucharystyczny w Kolonii w miesiącu sierpniu r.b. — 4(1909) nr 11, s. 294—295.

Londyn (1908 r.)

Borniński P., Kongres Eucharystyczny w Londynie — 3(1908) nr 10, s. 254—257.

Lourdes (1914 r.)

Pęski A., 25 Kongres Międzynarodowy Eucharystyczny w Lourdes — 9(1914) nr 8, s. 274—278.

— Zachęta do udziału w Kongresie Eucharystycznym w Lourdes — 9(1914) nr 5, s. 172—173.

— Zaproszenie na 25 Kongres Eucharystyczny (22—26.VII.1914 r.) w Lourdes — 9(1914) nr 4, s. 151—152.

Madryt (1910 r.)

Kongres Eucharystyczny — 6(1911) nr 7, s. 227—229.

Kongres Eucharystyczny w Madrycie — 6(1911) nr 6, s. 188—189.

— Przed Kongresem Eucharystycznym w Madrycie — działania duszpasterskie w Diecezji Płockiej — 6(1911) nr 5, s. 147.

Malta (1913 r.)

— Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny na Malcie (23—27.IV.1913 r.) — 8(1913) nr 3, s. 92.

Nowowiejski A. J. Malta i Kongres Eucharystyczny 24-ty — 8(1913) nr 5 s. 131—134.

Program 24 Kongresu Eucharystycznego Międzynarodowego na Malcie — 8(1913) nr 4, s. 116—117.

— Zapowiedź Kongresu Eucharystycznego na Malcie (23—27.IV.1913 r.) — 8(1913) nr 2, s. 40.

Manila (1937 r.)

Kongres Eucharystyczny w Manili — 32(1937) nr 2, s. 49—58.

Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Manili na Filipinach — 31(1936) nr 8, s. 340—341.

Odjazd legata papieskiego na Kongres Eucharystyczny w Manili — 32(1937) nr 1, s. 41.

Z okazji 33 Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Manili na Filipinach — 32(1937) nr 1, s. 5.

Metz (1907 r.)

Borniński P., Ośmnasty Kongres Eucharystyczny w Mecu — 2(1907) s. 237.

Montreal (1901 r.)

Borniński P., O Kongresie w Montrealu — 5(1910) nr 12, s. 351—353.

Rzym (1922 r.)

Echa Kongresu Eucharystycznego — 17(1922) nr 6, s. 112—113.

Kongres Eucharystyczny — 17(1922) nr 4, s. 75—76; nr 5, s. 92; nr 6, s. 97—102.

Manifestacja Eucharystyczna — 17(1922) nr 12, s. 234—236.

— W sprawie 25-go Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Rzymie (24—29.V.1922 r.) — 17(1922) nr 4, s. 63.

Wiedeń (1912 r.)

Akcje duszpasterskie w diec. płockiej przed Kongresem Eucharystycznym w Wiedniu — 7(1912) nr 5, s. 126—127.

Kongres 23 Eucharystyczny w Wiedniu — 7(1912) nr 8, s. 208—211.

Kongres Eucharystyczny Wiedeński — 7(1912) nr 2, s. 67.

Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Wiedniu — 7(1912) nr 3, s. 91—92.

— Program Kongresu Eucharystycznego w Wiedniu — 7(1912) nr 5, s. 149.

— Sprawozdanie z obrad sekcji polskiej na Kongresie Wiedeńskim w: J. Kłos, Pamiętnik Eucharystyczny. Poznań 1913 — 8(1913) nr 6, s. 175.

Szelażek A., Wrażenia doznane na Kongresie Eucharystycznym w Wiedniu 12—15.IX.1912 r. — 7(1912) nr 10, s. 255—259.

— W sprawie kart uczestnictwa w Kongresie Eucharystycznym w Wiedniu — 7(1912) nr 6, s. 171.

Kongresy w krajach chrześcijańskich

Jugosławia (1935 r.)

Jugosłowiański Kongres Eucharystyczny — 30(1935) nr 1, s. 323.

Kardynał Prymas Polski w imieniu Ojca Świętego na Kongresie Eucharystycznym w Jugosławii — 30(1935) nr 7, s. 289—291.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej

Oreddie Ojca Świętego do Kongresu Eucharystycznego w Nowym Orleanie — 33(1938) nr 11, s. 505—506.

Urugwaj

Krajowy Kongres Eucharystyczny w Urugwaju — 33(1938) nr 11, s. 543.

Kongresy w Polsce

Błogosławieństwo Ojca Świętego dla uczestników Kongresu Eucharystycznego w Gdyni — 34(1939) nr 6, s. 324.

Diecezjalny Kongres Eucharystyczny w Kłobucku — 30(1935) nr 6, s. 277—278.

Diecezjalny Kongres Eucharystyczny w Przemyśle — 31(1936) nr 6, s. 283.

Diecezjalny Kongres Eucharystyczny w Sosnowcu (28—30.V.1929) — 24(1929) nr 6, s. 188—189.

Diecezjalny Kongres Eucharystyczny w Zawierciu — 34(1939) nr 7, s. 359.

Gościcki Leon, Powiadomienie — 25(1930) nr 5, s. 160.

Kongres Eucharystyczny na Kujawach — 29(1934) nr 4, s. 181.

Kongres Eucharystyczny Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej — 29(1934) nr 4, s. 168—169.

Kongres Eucharystyczny Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Męskiej — 29(1934) nr 6, s. 241—242.

Kongres Eucharystyczny w Chełmie (8—9.IX.1934) — 29(1934) nr 7, s. 33.

Kongres Eucharystyczny w Gdyni — 34(1939) nr 7, s. 324—328.

Kongres Eucharystyczny w Krakowie (25.VI.1933) — 28(1933) nr 7, s. 306—307.

- Kongres Eucharystyczny w Łomży — 31(1936) nr 7, s. 309—310.
 Kongres Eucharystyczny w Ostrołęce (1—2.VII.1933) — 28(1933) nr 7, s. 306.
 Kongres Eucharystyczny w Radomiu — 27(1932) nr 6, s. 254; nr 7, s. 294—295.
 Kongresy Eucharystyczne w Polsce — 29(1934) nr 6, s. 275.
 Okólski M., Wrażenia z Kongresu we Lwowie — 23(1928) nr 7, s. 210—211.
 Pierwszy Krajowy Kongres Eucharystyczny — 25(1930) nr 7, s. 205—214.
 Program Kongresu Eucharystycznego w Gdyni — 34(1939) nr 6, s. 284.
 Program Kongresu Eucharystycznego w Poznaniu — 25(1930) nr 6, s. 199—200.
 Wspaniały Kongres Eucharystyczny ziemi chełmskiej — 29(1934) nr 9, s. 425—426.
 Wszepolski Kongres Eucharystyczny — 25(1930) nr 5, s. 137—138.
 Z archidiecezji Lwowskiej. Kongres Eucharystyczny — 23(1928) nr 4, s. 134—135.

Kongresy w Diecezji Płockiej

- Arcypasterz Diecezji do Duszpasterzy parafialnych — 31(1936) nr 7, s. 291.
 Figielski St., Pierwszy Kongres Eucharystyczny SMP w Płocku — 29(1934) nr 7, s. 295—317.
 List pasterski w sprawie Kongresu Eucharystycznego Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet Diecezji Płockiej — 33(1938) nr 1, s. 32—33.
 List Pasterski w sprawie Kongresu Eucharystycznego Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej diecezji płockiej, które odbędzie się w dniu 1 i 2 lipca 1936 r. w Pułtusk — 31(1936) nr 2, s. 80—81.
 List pasterski w sprawie Kongresu Eucharystycznego S.M.P. Męskiej w Płocku w dniach 26 i 27 czerwca r.b. — 29(1934) nr 5, s. 195—197.
 Odezwa Komitetu Kongresu Eucharystycznego KSMŻ w Pułtusk — 31(1936) nr 4, s. 147.
 Ojciec Święty błogosławi Kongresowi — 29(1934) nr 7, s. 289—290.
 Okólski M., Dekanalny Kongres Eucharystyczny w Mławie — 25(1930) nr 10, s. 337—339.
 Tenże, Kongres Eucharystyczny w Pułtusk — 26(1931) nr 10, s. 398—401.
 Orędzie Biskupa w sprawie Kongresu Eucharystycznego Młodzieży Żeńskiej w Pułtusk — 31(1936) nr 4, s. 193—194.
 Program Kongresu Eucharystycznego K.S.K. — 33(1938) nr 6, s. 271—272.
 Program Kongresu Eucharystycznego KSMŻ w Pułtusk w dniach 1-go i 2-go lipca 1936 r. — 31(1936) nr 6, s. 244—245.
 Projekt programu Kongresu Eucharystycznego K.S.K. diec. płockiej 25 i 26 czerwca 1938 r. — 33(1938) nr 4, s. 161.
 Strojnowski J., Do przewielebnego Duchowieństwa diecezji płockiej — 31(1936) nr 5, s. 205—206.
 Tenże, Kongres Eucharystyczny a nasza młodzież żeńska — 31 (1936) nr 4, s. 156—158.
 Tenże, Kongres Eucharystyczny i po Kongresie — 31(1936) nr 6, s. 260—262.
 Tenże, Kongres Eucharystyczny w Pułtusk a Księża Proboszczowie — 31(1936) nr 5, s. 211—212.
 Tenże, O dalsze prace nasze — 32(1937) nr 1, s. 23—25.
 Tenże, Uwagi na czasie po Kongresie Eucharystycznym w Pułtusk — 31(1936) nr 8, s. 358—360.
 Tenże, Z powodu rocznicy Kongregacji Eucharystycznej w Pułtusk — 32(1937) nr 6, s. 288—290.
 W sprawie Kongresu Eucharystycznego w Pułtusk — 31(1936) nr 5 s. 212.
 Wykaz ofiar wpłaconych przez poszczególne parafie na Kongres Eucharystyczny SMPM — 29(1934) nr 11, s. 519—522.

Z Kongresu Eucharystycznego Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej w Pułtusk — 31(1936) nr 7, s. 295—301; nr 8, s. 360—362; nr 9, s. 412—417; nr 10, s. 443—449.

III. INNE SAKRAMENTY I SAKRAMENTALIA

A. SAKRAMENTY

Dokumenty

Episkopat Polski:

O Sakramentach Świętych, w: Pierwszy Polski Synod Plenarny odbyty w Częstochowie Roku Pańskiego 1936 — 33(1938) nr 2—3, s. 59—61.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Redakcja:

A. Borowski, Pontyfikat Piusa X a sakramenty święte, Włocławek—Warszawa 1916 — 11(1916) nr 5, s. 162—164.

a. Chrzest

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Kongregacja dla Sakramentów:

De facultate Baptismi domi conferendi extra mortis periculum — 20(1925) nr 9, s. 327.

— Dekret udzielający ordynariuszom władzy zezwalania na chrzest w domu „ex iusta et rationabili causa” — 8(1913) nr 2, s. 56.

Kongregacja Świętego Oficjum:

— Orzeczenie w sprawie niekatolika jako ojca chrzestnego — 5(1910) nr 3, s. 52—53.

Kongregacja Świętych Obrzędów:

— O błogosławieństwach i sakramentaliach dla katechumenów, „Dodatek do MPP” — 1(1919) nr 9, s. 75.

— Określenie warunków chrztu udzielanego w domu — 9(1914) nr 3, s. 120.

Rozporządzenia diecezjalne:

— Oplaty kancelaryjne związane ze spisaniem aktu chrztu — 14(1919) nr 3, s. 59.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

Ratymir St., Chrzest Żydów — 20(1925) nr 4, s. 147—149.

„T.” — streszczenie art. ks. W. Gadowskiego pt. „Chrzest w wychowaniu” — 6(1911) nr 3, s. 98.

Redakcja:

Ceremoniał odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych — 9(1914) nr 6 s. 213—215.

Chrzest w domu — 20(1925) nr 10, s. 363—364.

Chrzest Żydów — 34(1939) nr 3, s. 139—140.

Odpowiedzi Redakcji:

— Udzielanie chrztu Żydom — 6(1911) nr 6, s. 203.

— Warunkowe powtórzenie chrztu — 29(1934) nr 2, s. 95.

b. Bierzmowanie

Artykuły i opracowania:

Redakcja:

Sakrament Bierzmowania — 27(1932) nr 1, s. 18.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Autorzy indywidualni:

Nowowiejski A. J., Bertram A., Dzień Bierzmowania. Fryburg 1918 — 13(1918) nr 11, s. 225.

c. Pokuta

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Pius XI, Konstytucja Apostolska, która nadaje nadzwyczajne pełnomocnictwa penitencjarzom i innym rzymskim spowiednikom w ciągu powszechnego i wielkiego jubileuszu od dnia 2.IV.1933 r. do dnia 2.IV.1934 r. — 27(1933) nr 5, s. 186—190.

Kongregacja dla spraw Zakonnych:

Decret o spowiedzi mniszek i sióstr — 8(1913) nr 4, s. 106—108.

— O rozgrzeszaniu penitentów należących do zakonów i zgromadzeń zakonnych — 8(1913) nr 12, s. 301—302.

— O spowiedniku specjalnym — 12(1917) nr 7, s. 192.

Kongregacja Świętego Oficjum:

— Absolucja i benedykcja tercjarzy — 6(1911) nr 3, s. 104.

Instrukcja o zastrzeżeniu wypadków sumienia — 11(1916) nr 10, s. 278—280.

Penitencjaria:

Absolutio sacerdotum ab excommunicatione, ab attentatum etiam civile tantum matrimonium, et actu cum muliere caste conviventium eorumque admissio ad participationem sacramentorum more laicorum Sacrae Paenitentiarie Apostolicae exclusive reservatur — 31(1936) nr 11, s. 485.

Declaratio super decreto quod incipit „Lex Sacri Coelibatus” diei 18 Aprilis 1936 — 32(1937) nr 6, s. 272—273.

Monita. De usu facultatum confessariis tributarum per annum sanctum — 29(1934) nr 4, s. 152—154.

— Rozgrzeszenie ogólne dla żołnierzy przed bitwą — 10(1915) nr 10, s. 184.

Zakaz zobowiązywania ślubem posłuszeństwa w stosunku do spowiedników — 32(1937) nr 9, s. 403.

Rozporządzenia diecezjalne:

- Godziny spowiedzi w soboty i wigilie — 8(1913) nr 2, s. 40.
- Kratka w konfesjonale — 7(1912) nr 7, s. 180.
- Spowiedź kobiet poza konfesjonalem — 19(1924) nr 10, s. 302.
- Spowiedź w soboty i wigilie — 8(1913) nr 7, s. 185.
- Ustalenia odnośnie do słuchania spowiedzi — 4(1909) nr 11, s. 285—287.
- Ustalenia odnośnie do słuchania spowiedzi wielkanocnej — 18(1923) nr 10, s. 191.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

- Borniński P., W sprawie nowego prawa diecezjalnego o spowiedzi przedświątecznej — 8(1913) nr 8, s. 208—211.
- Charszewski I., „Supplet Ecclesiae” — 7(1912) nr 7, s. 182—186; 8(1913) nr 3, s. 79—82; 30(1935) nr 9, s. 393—396; nr 10, s. 444—445.
- Dobrosław X., Spowiedź wielkanocna a kartki — 19(1924) nr 3, s. 58—59.
- Ks. Kasper, Jakie prawo przysługuje parafianom przy wyborze swego spowiednika? — 34(1939) nr 4, s. 186—188.
- Lehmkuhl SJ, Spowiedź zakonnic — 5(1910) nr 7, s. 164.
- Pęski A., Przyczynek do historii nietykalności sekretu spowiedzi w naszej diecezji — 15(1920) nr 1, s. 3—8.
- Rościszewski J., — problem wychowania wiernych do kulturalnego zachowania się podczas oczekiwania na spowiedź — 2(1907) nr 5, s. 139—140.
- Strojnowski J., Konfesjonał — 33(1938) nr 9, s. 411—413.
- „T”, — streszczenie art. Ks. W. Gadowskiego: „Sakrament Pokuty w wychowaniu” — 6(1911) nr 3, s. 98—100.

Redakcja:

- Czy może i kiedy zwykły spowiednik rozgrzeszyć swego penitenta in actu confessionis od cenzur zastrzeżonych S. Stolicy Apostolskiej? — 5(1910) nr 3, s. 57—60.
- Spowiedź u protestantów i Żydów — 22(1927) nr 5, s. 191.
- Spowiedź w soboty i wigilie większych uroczystości — 9(1914) nr 6, s. 207.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Redakcja:

- F. de Ville, Rozumowy rachunek sumienia dla inteligencji. Warszawa 1916 — 11(1916) nr 8, s. 244.
- K. Karłowski, E. Nowicki, Vademecum proboszcza i spowiednika. Poznań 1934 — 29(1934) nr 2, s. 91.
- W. Służalek, Nauka Cerkwi Rosyjskiej o Sakramencie pokuty. Warszawa 1912 — 8(1913) nr 2, s. 59.
- Spillmann, Tajemnica spowiedzi. Warszawa 1930 — 25(1930) nr 7, s. 242.
- Żal doskonały, ważny środek zbawienia. Poznań 1915 — 10(1915) nr 10, s. 189.

Odpowiedzi Redakcji:

- O słuchaniu spowiedzi wiernych podczas nowenny do św. Stanisława i św. Józefa — 27(1932) nr 2, s. 87.
- Przyjmowania Komunii św. wielkanocnej poza kościołem parafialnym — 5(1910) nr 3, s. 64.
- W sprawie spowiedzi wielkanocnej wiernych — 6(1911) nr 7, s. 239.

d. Namaszczenie olejem

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Kongregacja Świętego Oficjum:

- Orzeczenie w sprawie ilości namaszczeń w wypadkach szczególnych — 12(1917) nr 5, s. 136.

Artykuły i opracowania:

Godlewski H., Ostatnie olejem św. namaszczenie i zarzuty teologów prawosławnych — 6(1911) nr 2, s. 46—53.

Tenże, Ostatnie olejem św. namaszczenie — 8(1913) nr 10, s. 261—267; nr 11, s. 282—285.

Tenże, Powtarzalność ostatniego olejem św. namaszczenia — 10(1915) nr 3, s. 53—58; nr 4, s. 68—70.

Tenże, Skutki ostatniego olejem św. namaszczenia — 10(1915) nr 6 i 7, s. 114—122.

Nowowiejski A. J., Sakrament ostatniego namaszczenia — 2(1907) nr 3, s. 80.

X.W., W sprawie pieczy nad chorymi — 27(1932) nr 3, s. 107—108.

Redakcja:

- Odmawianie aktów wiary, nadziei i miłości podczas udzielania sakramentu namaszczenia chorych — 4(1909) nr 5, s. 136.

Odpowiedzi Redakcji:

W sprawie namaszczenia nóg — 28(1933) nr 5, s. 228.

e. Kapłaństwo

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Pius X, W 50-tą rocznicę kapłaństwa swego upomnienia skierowane do kleru katolickiego — 3(1908) nr 11, s. 273—287.

Pius XI, Encyklika ... o kapłaństwie katolickim „Ad catholici sacerdoti fastigium” — 31(1936) nr 1, s. 5; nr 2, s. 49—75.

Tenże, Przemówienie ... do członków Unii Apostolskiej podczas Kongresu Narodowego dyrektorów regionalnych i diecezjalnych we Włoszech w dniu 2.IX. 1936 r. — 32(1937) nr 2, s. 60—61.

Kongregacja Ceremonialna:

Decretum de titulo „Excellentiae Reverendissimae” — 26(1931) nr 2, s. 36.

Kongregacja dla Sakramentów:

Instrukcja ... o badaniu alumnów przed święczeniami — 26(1931) nr 6, s. 189—195.

- O kapłaństwie — 11(1916) nr 5, s. 142—145.

- Wyjaśnienie w sprawie duchownych wyższych święceń wpadających w czasie wojny „in irregularitatem ex defectu corporis” — 11(1916) nr 7, s. 216.

Kongregacja dla Seminariów i Uniwersytetów:

List św. Kongregacji ... z okazji kongresu Unii Apostolskiej we Włoszech — 32(1937) nr 2, s. 61.

Kongregacja dla spraw Zakonnych:

Zakonnicy służący w wojsku podczas wojny — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 1, s. 3.

Kongregacja Konsystorialna:

Decretum de cessatione facultatum quae sacerdotibus, durante bello concessae sunt — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 8, s. 65—66.

Dekret o używaniu herbów i tytułów szlacheckich przez kardynałów, patriarchów, arcybiskupów i biskupów — 10(1915) nr 5, s. 90; nr 10, s. 184.

Święcenia kapłańskie alumnów — 6(1911) nr 6, s. 187.

— Wyjaśnienie w sprawie przysięg składanych przez zakonników przed biskupem udzielającym im święceń — 6(1911) nr 3, s. 104.

Władze niektórych ordynariuszów podczas wojny — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 73.

Kongregacja Rozkrzewiania Wiary:

Wyjaśnienie dotyczące przywileju dla należących do stowarzyszenia tzw. „Pia unio a missionibus” — 31(1936) nr 2, s. 76.

Kongregacja Soboru:

Dekret ... w sprawie noszenia sutanny przez duchownych — 26(1931) nr 9, s. 342—343.

Kongregacja Świętych Obrzędów:

— Błogosławieństwo udzielane neoprezbiterowi przez matkę — 5(1910) nr 10, s. 296.

— Dekret o funkcjach diakona i subdiakona usługujących biskupowi — 13(1918) nr 2, s. 35—36.

— Dni, w które nie może być sprawowana konsekracja biskupia — 8(1913) nr 6, s. 173.

Instrukcja ... dla kapłanów niewidomych odprawiających Mszę św. na mocy indultu apostolskiego — 16(1921) nr 5—6, s. 50—52.

— O namaszczeniu dłoni podczas święceń kapłańskich — 12(1917) nr 8, s. 220.

— Wyjaśnienie w sprawie przykłonienia przez biskupa na najniższym stopniu ołtarza — 6(1911) nr 8, s. 262.

— Wyjaśnienie w sprawie tytułów dla kanoników, beneficjatorów i kapelanów Bazyliki Laterańskiej — 8(1913) nr 2, s. 56.

Papieska Komisja dla autentycznego wyjaśniania Kodeksu:

Irregularitates i inne przeszkody — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 78.

O czasie święceń duchownych — 31(1936) nr 7, s. 290.

O obowiązkach duchowieństwa — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 78.

O zarządzie zakonami — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 78.

Papieska Komisja dla Rosji:

- O kapłanach i diakonach prawosławnych wracających do Kościoła Katolickiego — 25(1930) nr 1, s. 3—4.

Penitencjaria:

- Duchowni w wojsku i obowiązek odmawiania oficjum — 11(1916) nr 7, s. 216.
- O możliwości korzystania z przywilejów nadanych członkom pobożnych stowarzyszeń kapłańskich — 32(1937) nr 4, s. 150.
- Przywileje od Stolicy Apostolskiej na czas wojny — 11(1916) nr 5, s. 159—160.
- Uprawnienia kapelanów wojskowych na czas wojny — 10(1915) nr 10, s. 183—184.
- W sprawie przywilejów dla członków Związku Misyjnego Kleru — 28(1933) nr 9, s. 363.
- Władze i przywileje Unii Apostolskiej — 28(1933) nr 8, s. 314—315.

Rozporządzenia diecezjalne:

- Liturgia podczas rekolekcji kapłańskich w: Plan rekolekcji kapłańskich podczas 2-ch turnusów w Seminarium Płockim — 8(1913) nr 5, s. 143—144; 9(1914) nr 5, s. 194—195.
- Modlitwy dla uproszenia powołań kapłańskich — 15(1920) nr 11, s. 149.
- O obowiązku noszenia sutanny — 24(1929) nr 8, s. 228.
- O obowiązku noszenia tonsury i stroju duchownym — 19(1924) nr 9, s. 250.
- O dopuszczaniu do ołtarza kapłanów z innych diecezji — 8(1913) nr 2, s. 40.
- O uprawnieniach biskupa diecezjalnego odnośnie do udzielania święceń obcym diecezjanom — 4(1909) nr 11, s. 272.
- W sprawie posług duszpasterskich i liturgicznych udzielanych chorym na ciężkie i zaraźliwe choroby — 11(1916) nr 2, s. 47.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

- Adamski St., Sposób dokształcania duchowieństwa pod względem naukowym i pastoralnym — 28(1933) nr 10, s. 435—439; nr 11, s. 475—480.
- Borniński P., Święty Augustyn i studia kapłańskie — 1(1906) nr 9, s. 236—243.
- Charszewski I., O częstej spowiedzi kapłańskiej — 30(1935) nr 4, s. 160—165; nr 6, s. 261—264.
- Chrzanowski Wł., Kapłan naszych czasów — 33(1938) nr 9, s. 420—422.
- Figielski St., Kurs teologiczny dla kapłanów diecezji płockiej — 31(1936) nr 8, s. 348—358.
- Jezusek W., Synod Plenarny a ujednostajnienie karności kościelnej — 34(1939) nr 1, s. 31—33; nr 2, s. 60—66; nr 3, s. 124—127; nr 4, s. 181—182.
- „Kapłan”, Komunia św. i powołania — 8(1913) nr 12, s. 308—309.
- Modzelewski A., O Unii Apostolskiej kapłanów Serca Pana Jezusa. Jej pożytek, historia — 33(1938) nr 5, s. 207—210.
- Tenże, Zebranie Unii Apostolskiej diecezji płockiej kapłanów Serca Najśw. Pana Jezusa — 30(1935) nr 12, s. 536—538.
- Nowowiejski A. J., Excardinatio — 2(1907) nr 3, s. 80.
- Tenże, — w sprawie obowiązków subdiakona i kleryka usługującego do Mszy św. uroczystej — 1(1906) nr 6, s. 170—171.
- Pęski A., Obrzęd konsekracji biskupiej — 23(1928) nr 4, s. 115—116.
- Tenże, Przed pół wiekiem — 13(1918) nr 12, s. 239—241.
- Smoroński K., Liga świętości kapłańskiej — 27(1932) nr 1, s. 14—16.

Wrzesiński T., O częstej spowiedzi kapłanów — 2(1907) nr 4, s. 110—113; nr 9, s. 240—242; nr 10, s. 263—264; nr 11, s. 189—191; nr 12, s. 312—313.

Redakcja:

- Błogosławieństwo biskupie, jako sacramentale, gładzi grzechy powszednie — 5(1910) nr 3, s. 53.
- Doroczne zebranie Unii Apostolskiej kapłanów Najśw. Serca Pana Jezusa diecezji płockiej — 32(1937) nr 10, s. 494—496; 33(1938) nr 10, s. 473—475.
- Instrukcja ... dla kapłanów obrządku wschodniego — 27(1932) nr 10, s. 380.
- Kapłan i Eucharystia — 8(1913) nr 9, s. 229—232.
- Konsekracja ks. prał. Adolfa Szelażka na tytularnego biskupa Barki, sufragana płockiego — 13(1918) nr 12, s. 236—239.
- Kurs liturgiczny dla duchowieństwa — 30(1935) nr 10, s. 477.
- Modła ofiarowania się Sercu Jezusowemu — 4(1909) nr 10, s. 262.
- Pałaca sprawa kapelanów wojskowych — 15(1920) nr 3, s. 45—46.
- Posługi duszpasterskie kapelanów wojskowych — 10(1915) nr 8, s. 139.
- Przywilej piuski — 5(1910) nr 7, s. 177.
- Unia Apostolska w Polsce — 32(1937) nr 2, s. 66—67.
- Używanie bugii wg Caeremoniale Episcoporum — 5(1910) nr 10, s. 297.
- W sprawie zakonu Ojców Bazylianów — 27(1932) nr 8, s. 306.
- Zebranie Unii Apostolskiej Diecezji Płockiej Kapłanów Najśw. Serca Pana Jezusa — 28(1933) nr 10, s. 447—448.
- Związek kapłanów Eucharystyczny — 6(1911) nr 5, s. 152—155.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Autorzy indywidualni:

Nowowiejski A. J., J. Woroniecki, Królewskie kapłaństwo. Poznań 1919 — 15(1920) nr 6, s. 99.

Redakcja:

J. Kobierski, Ideał kapłana w pojęciu współczesnych. Włocławek 1937 — 32(1937) nr 8, s. 393—394.

Pelczar, Rozmyślenia o życiu kapłańskim. Włocławek 1937 — 32(1937) nr 5, s. 253.

T. Zakrzewski, Na święcenia biskupie. Poznań 1915 — 10(1915) nr 10, s. 190.

Odpowiedzi Redakcji:

- Kanonicy i ich uprawnienia — 5(1910) nr 7, s. 184; nr 11, s. 347.
- Kult Eucharystii a liczba powołań kapłańskich gdzie indziej a u nas w Polsce — 29(1934) nr 2, s. 83.
- Liczba duchowieństwa w Polsce — 29(1934) nr 2, s. 83—84.
- Odezwa do kapłanów o adorację Najśw. Sakramentu — 29(1934) nr 2, s. 77.

f. Małżeństwo

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Pius XI, Encyklika o małżeństwie chrześcijańskim „Casti connubii” — 26(1931) nr 3, s. 65—97.

Kongregacja dla Sakramentów:

- Dekret o załatwianiu spraw małżeńskich — 27(1932) nr 12, s. 475—477.
- Doniosły okólnik w sprawach małżeńskich — 27(1932) nr 9, s. 338.
- Instrukcja ... w sprawie dyspens małżeńskich od I stopnia pokrewieństwa z II-im w linii prostej — 26(1931) nr 12, s. 448.
- Przypadki związane z sakramentem małżeństwa — 11(1916) nr 4, s. 106—111.
- Przypuszczalna śmierć małżonka — 11(1916) nr 9, s. 261—263.

Kongregacja Soboru:

Dekret ... o zaręczynach i małżeństwie, wydany z rozkazu i powagą Ojca św. Piusa X — 2(1907) nr 10, s. 257—260.

Kongregacja Świętych Obrzędów:

- Czas udzielania „benedictio nuptialis” — 6(1911) nr 8, s. 262.
- O mszy ślubnej — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 4, s. 33.

Kongregacja Świętego Oficjum:

- Dekret dotyczący kompetencji w sprawach małżeńskich i prawa promotoris iustitiae do wszczynania spraw małżeńskich niekatolików — 34(1939) nr 5, s. 228.
- Dekret ... w sprawie ostrożności, których przestrzegać należy przy zawieraniu małżeństw mieszanych — 27(1932) nr 2, s. 57—58.
- Odpowiedzi na wątpliwości związane z k. 1127 KPK — 32(1937) nr 9, s. 403.
 - Wyjaśnienie dekretu z 12.V.1912 r. dotyczącego „adstistentiam passivam parochorum przy ślubach mieszanych” — 11(1916) nr 10, s. 295.

Papieska Komisja dla autentycznego wyjaśniania Kodeksu:

- O formie zawierania małżeństwa (c.1098) — 21(1926) nr 3, s. 93.
- O małżeństwie — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 79.
- Uprawnienia wikariusza zastępcy przy błogosławieniu związku małżeńskiego — 17(1922) nr 10, s. 175.
- O Mszy św. przy małżeństwach mieszanych — 21(1926) nr 3, s. 93.
- Sprawa o nieważność małżeństwa z tytułu obłąkania umysłu — 12(1917) nr 11, s. 278—284.

Episkopat Polski:

Odezwa Biskupów Polskich do Rządu i Narodu w obronie sakramentu małżeństwa — 21(1926) nr 4, s. 133—134.

Rozporządzenia diecezjalne:

- List pasterski Biskupa Płockiego o nierozzerwalności sakramentu małżeństwa — 21(1926) nr 2, s. 47—50.
- List pasterski o małżeństwie chrześcijańskim — 26(1931) nr 4, s. 113—119.
- Małżeństwo wojskowych bezpłatne — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 10, s. 82.
- Prawo dyspensowania, in articulo mortis, od przeszkód małżeńskich — 4(1909) nr 11, s. 272.
- Przypomnienie o naukach dla narzeczonych — 7(1912) nr 11, s. 276.
- Zawiadomienie o małżeństwach zawartych — „Dodatek do Miesięcznika Pastorskiego Płockiego” — 1(1919) nr 14, s. 114.

- Zawieranie małżeństwa dozwolone jest w każdym czasie — 13(1918) nr 5, s. 100.
- Zawieranie małżeństwa podczas mszy z formularzem pro sponso et sponsa — 7(1912) nr 10, s. 243.
- Zawieranie małżeństwa w Częstochowie — 4(1908) nr 12, s. 325.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

- X.K., O ślubach udzielanych w niedziele, święta i soboty — 11(1916) nr 12, s. 338—341.
- Nowowiejski A. J., Odpowiedź kard. Logue prymasa Irlandii w sprawie rozwodów — 3(1908) nr 8, s. 213.
- Poszwa A., Kodyfikacja polskiego prawa małżeńskiego — 30(1935) nr 6, s. 270—275; nr 7, s. 317—320; nr 8, s. 358—364; nr 9, s. 410—413; nr 10, s. 461—464; nr 11, s. 512—515.
- Rzewnicki A., Sprawa domniemanej śmierci małżonka — 12(1917) nr 9, s. 234—235.
- Wetmański L., Sakrament małżeństwa — 29(1934) nr 11, s. 491.

Redakcja:

- Czy prawda, że Kościół zezwala czasem na rozwód? — 8(1913) nr 9, s. 232—234.
- Nowe ustawodawstwo kościelne co do zaręczyn i małżeństw — 2(1907) nr 9, s. 244—245.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Redakcja:

- F. de Ville, O czym narzeczeni przed ślubem wiedzieć powinni b.m. i roku wyd. — 32(1937) nr 4, s. 186.
- Encyklika o małżeństwie chrześcijańskim (Casti connubi) ... wyd. i obj. ks. dr St. Bross i ks. dr Wł. Spikowski. b.m. i roku wyd. — 27(1932) nr 9, s. 375.
- J. Rogiński, Upominek przedślubny, czyli rady dla nowożeńców. Wyd. II 1933 r. b.m. — 28(1933) nr 1, s. 35.
- A. Vermeersch, Katechizm małżeństwa chrześcijańskiego. b.m. i roku wyd. — 27(1932) nr 9, s. 375.

Odpowiedzi Redakcji:

- W sprawie ograniczeń wstępowania w związki małżeńskie osób wojskowych w służbie czynnej zostających — 34(1939) nr 4, s. 221—222.
- W sprawie ślubów w soboty — 9(1914) nr 2, s. 77.

B. SAKRAMENTALIA

a. Błogosławieństwa i poświęcenia

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Kongregacja dla Spraw Zakonnych:

- O obrzędach przy profesji zakonnic zachowanych — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” — 1(1919) nr 11, s. 85.

Kongregacja Świętego Oficjum:

- Błogosławienie medalików zastępujących szkaplerz — 8(1913) nr 8, s. 217—218.
- Błogosławienie przedmiotów kultu przez asesora Św. Oficjum — 8(1913) nr 8, s. 218.
- Wyjaśnienie w sprawie szkaplerzy i medalików-szkaplerzy — 11(1916) nr 7, s. 215.

Kongregacja Świętych Obrzędów:

- Dekret o błogosławieństwie papieskim otrzymanym przez radio — 34(1939) nr 8, s. 372.
- Formularz poświęcenia sikawki strażackiej — 7(1912) nr 6, s. 171; nr 10, s. 266.
- Krótka formuła poświęcenia dzwonów — 3(1908) nr 3, s. 117.
- O błogosławieństwach i sakramentaliach dla katechumenów — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” — 1(1919) nr 9, s. 75.
- Sposób udzielania błogosławieństwa papieskiego na końcu kazania, przez uprawnionych do tego kapłanów — 6(1911) nr 8, s. 263.

Penitencjaria:

- Zatwierdzenie skróconej formy poświęcenia różańców — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” — 1(1919) nr 14, s. 115.

Biskup Polowy Wojsk Polskich:

W sprawie błogosławienia broni i sprzętu wojennego — 34(1939) nr 8, s. 374.

Rozporządzenia diecezjalne:

- O poświęcaniu pomników publicznych i nagrobków — 25(1930) nr 12, s. 379—380.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

Nowowiejski A. J., Medaliki-szkaplerze — 6(1911) nr 2, s. 41—43.

Tenże, Szkaplerz karmelitański i żołnierze — 3(1908) nr 8, s. 214.

Redakcja:

Medalik-szkaplerz dla żołnierzy — 10(1915) nr 1, s. 22.

O błogosławieństwach i sakramentaliach dla katechumenów — „Dodatek do Miesięcznika Pasterskiego Płockiego” 1(1919) nr 9, s. 75.

- O możliwości zastąpienia szkaplerza poświęconym medalikiem — 5(1910) nr 8, s. 214.

Recenzje i noty bibliograficzne:

Redakcja:

W. Adamski, O szkaplerzach świętych. Poznań 1915 — 10(1915) nr 10, s. 190.

Odpowiedzi Redakcji:

- Błogosławienie medali szkaplerznych znakiem krzyża — 6(1911) nr 5, s. 167.
- Czy wolno kapłanowi poświęcić dzwon? — 6(1911) nr 7, s. 239.
- Formularz poświęcenia i nakładania szkaplerzy — 6(1911) nr 8, s. 269.
- Formularze poświęcenia biblioteki i archiwum — 20(1925) nr 2, s. 79.
- Ritus et formula brevior in benedictione novae campanae quae ad usum ecclesiae sive sacelli inserviat — 21(1926) nr 1, s. 36—37.

- W sprawie poświęcenia sztandarów organizacyjnych — 32(1937) nr 4, s. 189—191.
 — Wyjaśnienie w sprawie poświęcenia szkaplerza-medalika — 6(1911) nr 10, s. 326.

b. Pogrzeb

Dokumenty

Stolica Apostolska:

Kongregacja Soboru:

W sprawie strzelania nad grobem — 28(1933) nr 4, s. 145—146.

Papieska Komisja dla autentycznego wyjaśniania Kodeksu:

O pogrzebie kościelnym — 21(1926) nr 3, s. 94.

Rozporządzenia diecezjalne:

O chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyn zgonu — 31(1936) nr 1, s. 15—21.

O ubieraniu kwiatami trumien z ciałami zmarłych — 4(1909) nr 7, s. 170.

— Przemawianie osób świeckich na pogrzebach — 25(1930) nr 1, s. 5.

— Przestrzeganie przepisów sanitarnych co do grzebania zmarłych — 22(1927) nr 6, s. 204.

Statut cmentarny — 32(1937) nr 3, s. 105—108.

W sprawie uporządkowania cmentarzy grzebalnych — 30(1935) nr 11, s. 486.

Artykuły i opracowania:

Autorzy indywidualni:

Rzewnicki A., Taxa funeraria — 12(1917) nr 10, s. 258—262.

Redakcja:

Komu się odmawia pogrzebu chrześcijańskiego? — 19(1924) nr 5, s. 119—121.

O kulturę naszych cmentarzy — 30(1935) nr 9, s. 405—408.

Odpowiedzi Redakcji:

— Absolucja przy katafalku — 8(1913) nr 11, s. 295.

Czy można dopełnić absolucji (konduktu) i śpiewać Libera bez mszy żałobnej? — 2(1907) nr 2, s. 46.

— Eksperta do kościoła w Epifanię po południu — 9(1914) nr 1, s. 47.

Instrukcja dla oglądaczy zwłok — 31(1936) nr 4, s. 152—155.

— O chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyn zgonu — 29(1934) nr 3, s. 113—120.

Ustawa o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyn zgonu — 27(1932) nr 3, s. 106—107; nr 6, s. 237—243.

W sprawie mszy egzekwialnej w święta zniesione — 29(1934) nr 2, s. 94.

— W sprawie przemówień wygłaszanych na cmentarzu przez osoby świeckie — 20(1925) nr 8, s. 319.

W sprawie zmiany rozporządzenia o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyn zgonu — 33(1938) nr 9, s. 410.

Zakaz grzebania zwłok osób wojskowych na cmentarzach wojennych lub w kwaterach grobów wojennych na cmentarzach wyznaniowych lub gminnych — 30(1935) nr 8, s. 344—345.

— Zwyczaje pogrzebowe w jednej z wiejskiej parafii — 30(1935) nr 10, s. 477—478.

